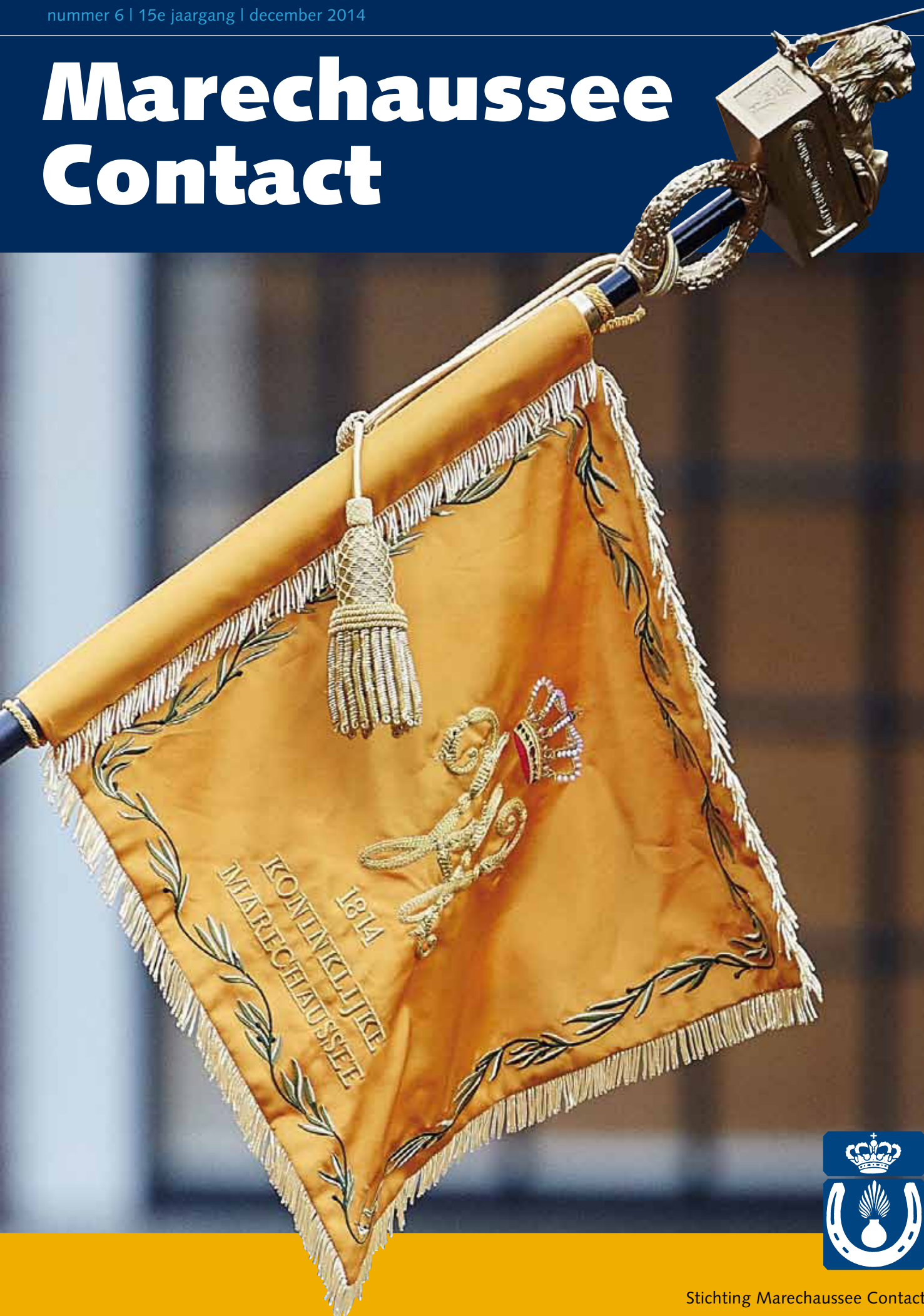

nummer 6 | 15e jaargang | december 2014

Marechaussee Contact

Stichting Marechaussee Contact

colofon

Marechaussee Contact is een uitgave van Stichting Marechaussee Contact en verschijnt zes keer per jaar.

De realisatie is in handen van de SMC-commissie:
Redactie, voorlichting
en communicatie.

Redactie

Erik Boom
Roel Bouwman
Marion Broekhuizen-Klijnhout
Hardy Damen
Willem Geense
Frans Meijer
Jack Vlaming

Redactieadres

Weeshuiswal 9
4116 BR Buren
0344-571256
redactiemc@gmail.com

Druk

Ten Brink, Meppel

Vormgeving

Content Innovators, Alphen a/d Rijn

Wijzigingen van adresgegevens

Begunstigersadministratie SMC
Johan Frisoplein 23
8071 LX Nunspeet
0341-257129
c.dboom@chello.nl

Kopij volgend uitgave

Voor informatie over het aanleveren
van kopij graag contact opnemen met
de redactie

Deadline

De deadline voor het inzenden van kopij
voor de volgende uitgave van
Marechaussee Contact is 16 januari 2015

inhoud

3	Observaties van de voorzitter
4	Nestelpennen, actuele berichten over de KMar
7	De geschiedenis van het Wapen
8	Agenda, activiteiten van en voor oud marechaussees
9	Reservisten in Den Haag
10	Veteranenrubriek met allerlei informatie voor KMar-veteranen
12	Een lichter met een echte reüniehistorie
14	1940-1945
16	De autobiografie van Pieter-Jan Poulusse
18	Indië – Het korps Marechaussee te voet, deel 2
21	SMC-Allerlei
26	Personalia
27	SMC-Informatie

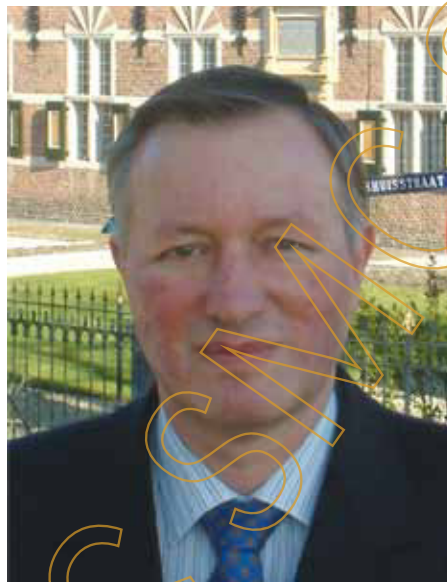
Foto omslag:
De nieuwe Standaard Koninklijke Marechaussee

Observaties voorzitter

De Koninklijke Marechaussee heeft in 2014 op diverse momenten haar tweehonderdjarig bestaan gevierd. Hoogtepunt was de aanwezigheid van onze Schutsvrouw bij de, op Paleis Het Loo gehouden, Wapendag van 24 oktober jl.. Luitenant-generaal dr. J.A.J. Leijtens gaf in zijn toespraak aan dat wij allen het zeer waarderen dat H.K.H. Prinses Beatrix deze functie bij haar abdicatie niet heeft willen afstoten. Als klein blijk van dank overhandigde hij haar het eerste exemplaar van het gedenkboek 'Een krachtig instrument'. Inmiddels hebben wij u als begunstiger ook een exemplaar van dit boek doen toekomen. Uit de reactie van velen blijkt dat u dit gebaar zeer hebt gewaardeerd. Elders in dit nummer zullen wij als redactie meer in detail stilstaan bij dit boek.

Aan het eind van een jaar past een terugblik. Vorig jaar werden we opgeschrikt door signalen dat het niet goed zou gaan met onze drukker. Gelukkig heeft hij zich kunnen handhaven, ook in dit economisch gezien voor drukkers niet bijzonder gunstige jaar. Wij hebben u daardoor, zonder mankeren, Marechaussee Contact ook in 2014 kunnen toesturen. Wij zijn zelf nog steeds zeer te spreken over de kwaliteit van ons blad en hebben van velen van u ook positieve reacties gekregen. Ook het digitale contact verloopt goed. De website kent nog steeds een stijgend aantal bezoekers, elke maand ruim dertien duizend! De nieuwsbrief gaat elke zondagochtend naar ongeveer twaalfhonderd mailadressen, voor hen biedt deze nieuwsbrief de mogelijkheid om snel van de belangrijkste ontwikkelingen kennis te nemen. De door de reüniecommissie (RVMC) georganiseerde bijeenkomsten werden (of zijn) ook in 2014 goed bezocht. We zijn bij meerdere herdenkingen aanwezig geweest, daar hebben we de ons ontvallen herdenkt. Ook hebben we ons op de jonge collega's gericht. Zo waren wij bijvoorbeeld aanwezig bij de diploma-uitreikingen van het opleidingscentrum, hebben wij de uitgezonden collega's een hart onder de riem gestoken en waren wij present bij het in groepsverband uitreiken van veteraneninsignes. Het aantal begunstigers is in het achter ons liggende jaar wel weer gedaald, de teller staat nu net boven het getal 2900. Samen vormen we gelukkig nog steeds een hechte en substantiële kring van vrienden in en om ons Wapen. De contacten met de leiding van het Wapen zijn goed en intensief. Al met al kunnen we terugzien op een goed jaar en gaan we met vertrouwen het komend jaar tegemoet. Vanaf deze plaats wil ik allen danken die op een of andere wijze hebben bijgedragen aan het goed functioneren van onze stichting.

Na wat perikelen in 2012 en 2013 kan nu worden gesteld dat de band met het Veteranen Platform weer zoals vanouds is. De aanwezigheid van SMC-bestuurslid kolonel b.d. Peter Klijn in het Dagelijks Bestuur van deze stichting (binnenkort

vereniging) heeft daartoe zeker bijgedragen. Dit jaar bestaat het Platform al weer 25 jaar. In december zullen aangesloten verenigingen en stichtingen, op gepaste wijze, bij deze mijlpaal stilstaan. Ik denk dat wij allen dan met tevredenheid kunnen terugkijken op hetgeen in deze jaren is bereikt.

Medio 2014 is de Stichting Defensie Musea opgericht. Al met al heeft dat heel wat voeten in de aarde gehad. Ons museum maakt sinds 1 oktober formeel deel uit van deze stichting. Elders in ons blad zal ik daar meer in detail bij stilstaan. Hier volsta ik met op te merken dat ons museum in Buren blijft, evenals de collectie en het archief. Het museum blijft Marechaussee Meeting Point en hoopt ook in 2015 velen van u te Buren te mogen begroeten. Voor u als bezoeker zal er dus eigenlijk niets veranderen.

De feestdagen staan voor de deur. Ik wens u mede namens de overige leden van het bestuur en hun naaste medewerk(st)ers vanaf deze plaats heel fijne Feestdagen toe en hoop dat het jaar 2015 voor u en de uwen een in alle opzichten heel goed jaar zal mogen worden. Wij hopen u weer regelmatig bij door ons georganiseerde bijeenkomsten te mogen begroeten.

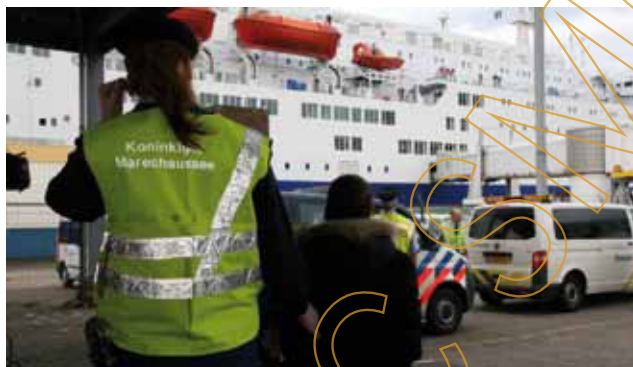
Jack Vlaming
brigade-generaal b.d.
voorzitter SMC

Aanhoudingen voor vernielingen aan boord van ferry

Op Europoort zijn vijf Britten aangehouden voor vernielingen aan boord van een binnenkomende ferry.

Marechaussees kregen vanaf de ferry, die arriveerde vanuit Groot-Brittannië, een melding dat aan boord vijf passagiers vernielingen zouden hebben gepleegd. Hierbij waren brandmelders en twee hutten vernield. Bij aankomst van de ferry zijn de mannen, variërend in leeftijd van 24 tot 27 jaar, door marechaussees aangehouden en vervolgens verhoord. Nadat de verdachten de schade, totaal ongeveer zeshonderd euro hadden vergoed, zijn ze in opdracht van het Openbaar Ministerie Rotterdam in vrijheid gesteld.

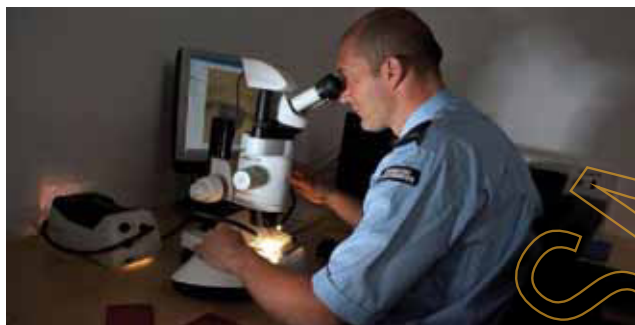
De Koninklijke Marechaussee is vanuit haar grenspolitietak verantwoordelijk voor de paspoortcontrole en openbare orde

en veiligheid op alle Nederlandse luchthavens en Maritieme doorlaatposten, waaronder Europoort.

ECID organiseert seminar over identiteitsfraude

Het KMar Expertisecentrum Identiteitsfraude en Documenten (ECID) organiseerde, voor het tweede achtereenvolgende jaar, een seminar over identiteitsfraude dat exclusief was voor genodigden van de Koninklijke Marechaussee,

Nationale Politie, ministeries, ketenpartners en organisaties uit de vitale sectoren.

Het ECID is een samenwerkingsverband tussen de Koninklijke Marechaussee en de Nationale Politie en is gevestigd bij de Marechaussee op Schiphol. Het ECID wil identiteitsfraude en fraude met documenten, zoals paspoorten en identiteitskaarten, bestrijden en voorkomen.

Het ECID wint zoveel mogelijk informatie over identiteitsfraude in. Het verwerkt en analyseert deze gegevens en informeert de overheid en vitale bedrijven over actuele trends en ontwikkelingen op het gebied van identiteitsfraude. Het ECID wil zicht krijgen op de omvang van het probleem bij overheid en bedrijven en samen een vuist te maken tegen identiteitsfraude.

KMar-ogen bewaken Europese buitengrenzen

Luchtwaarnemers van de Marechaussee waren onlangs voor het Europees agentschap Frontex gestationeerd op het Italiaanse eiland Pantelleria. Voor de operatie 'Joint Operation Hermes 2014' die de KMar voor Nederland leidt, brengen zij de migratiestroom vanuit Noord-Afrika in kaart.

'We zijn erg tevreden met de Nederlandse inbreng. Hun expertise en professionaliteit bieden een belangrijke toegevoegde waarde aan onze Europese operaties', aldus hoofd Voorlichting Frontex, Isabelle Cooper. Het is de vierde keer dat Nederland een bijdrage levert aan de operaties van Frontex. De luchtwaarnemers van de KMar vallen onder een Nederlandse kustwachtenheid en opereren voor het ministerie van Veiligheid en Justitie. Het team voert dagelijks patrouillevluchten uit om de migratiestroom in kaart te brengen. 'Door de ongeregelde toestroom in Libië merken we dat er steeds meer mensen richting Europa komen. Het is daarom belangrijk dat we voldoende ogen en oren hebben boven dat Middellandse zeegebied', zegt Cooper.

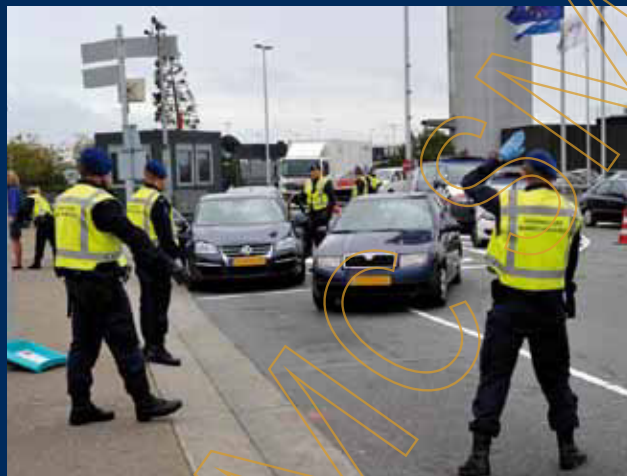
Die ogen en oren zijn volgens Cooper noodzakelijk om diverse redenen. 'Allereerst zorgt Frontex ervoor dat de migranten veilig aan land komen. Vaak treffen de waarnemers honderden vluchtelingen per boot aan. Een zeer onveilige situatie. Als wij dit op tijd onderkennen, kunnen de lokale autoriteiten voor opvang zorgen. Voor Frontex is dit het belangrijkste doel. Iedereen moet eerst veilig aan land komen. Vanaf Pantelleria zorgen de Nederlanders dat de Italiaanse marine exact weet waar ze de mensen kunnen oppikken', vertelt Cooper. 'Daarnaast zorgen de luchtwaarnemers van de KMar ook voor inhoudelijke informatie. Het aantal migranten, waar ze vermoedelijk vandaan komen en hoe ze er aan toe zijn. Dit zijn gegevens die uiteindelijk erg belangrijk zijn om procedures aan land te starten'.

Grote controle op Schiphol

Onlangs is op Schiphol een grote multidisciplinaire controle gehouden door de Koninklijke Marechaussee, Douane, FIOD en belastingdienst.

Motorrijders dirigerden de voertuigen naar een controleplaats in de buurt van de aankomsthal. Daar werd elk voertuig, inbegrepen de inzittenden aan een uitgebreide controle onderworpen. Bij de selectie werd gebruik gemaakt van de automatische kentekenplaat herkenning (ANPR). Van de ruim achtduizend gescande voertuigen kwam er in negentig gevallen een melding met bijzonderheden. Bij deze dynamische controle controleerden tachtig ambtenaren van de verschillende instanties honderdzestig voertuigen en hun inzittenden. De belastingdienst nam 34 voertuigen in beslag en incasseerde bijna dertigduizend euro. Aan veertien in Nederland woonachtigen die in een auto met buitenlands kenteken reden, werd een naheffing opgelegd. De Koninklijke Marechaussee trof twee messen en verdovende middelen aan bij gecontroleerde personen en schreef diverse bekeuringen uit voor gebreken aan voertuigen. De actie op Schiphol maakt deel uit van de afpakweek van

de Ondernijning, waarbij verschillende partners nauw samenwerken om ondernijning aan te pakken. Het afpakken van goederen en vermogen die mogelijk van criminaliteit afkomstig zijn is hiervoor een doeltreffend middel.

Illegaal vuurwerk onderschept

De Koninklijke Marechaussee heeft in Enschede ruim zeshonderd kilo illegaal vuurwerk in beslag genomen.

Marechaussees waren in het grensgebied bezig met een Mobiele Toezicht Veiligheid. Zij controleerden een bestelbusje met Duits kenteken en zagen in de laadruimte dozen met het opschrift 'gevaarlijk'.

Het bleek dat in de dozen ruim zeshonderd kilo illegaal vuurwerk zat. De 22-jarige Nederlandse bestuurder van de auto werd aangehouden en ingesloten.

In de ouderlijke woning van de verdachte werden nog eens drie lawinepijlen aangetroffen en een vuurwerkpistool. De Marechaussee doet verder onderzoek naar de herkomst van het illegale vuurwerk.

Man aangehouden voor onttrekking ouderlijk gezag kind

Op Schiphol heeft de KMar een 33-jarige man uit Den Haag aangehouden, omdat hij werd verdacht van het onttrekken aan het ouderlijk gezag van zijn kind.

Marechaussees kregen informatie van de politie, dat een man die op het punt stond om te vertrekken naar Oost-Europa met een bepaalde vlucht, aangehouden moest worden voor onttrekking aan het ouderlijk gezag van zijn kind. De man zou zijn kind, die op dit moment in het buitenland zou verblijven, in een eerder stadium hebben

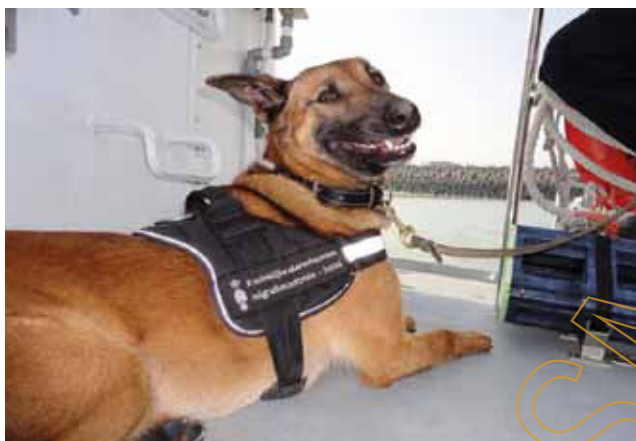
meegenomen, zonder toestemming van zijn ex-vrouw en hiervoor gesignaleerd staan. Hierop hebben marechaussees direct contact opgenomen met de luchthavenautoriteiten om het desbetreffende vliegtuig,

dat al naar de startbaan aan het taxiën was, niet te laten vertrekken. Tevens werd aan de hand van gevorderde gegevens bij de luchtvaartmaatschappij vastgesteld dat de man in het vliegtuig aanwezig was. Nadat het vliegtuig naar de gate was teruggekeerd, kon de verdachte door marechaussees worden aangehouden.

Mensensmokkelaar aangehouden bij Belgische grens

Tijdens een controle Mobiel Toezicht Veiligheid (MTV) hebben marechaussees een 34-jarige Tunesiër aangehouden die vijf volwassenen uit Syrië Nederland binnensmokkelde.

Op de A-2 in de omgeving van Eijsden, vlak na de grensovergang met België zagen de marechaussees een voertuig met Italiaans kenteken rijden. Bij controle bleek dat de Tunesiër, zelf in het bezit van een verblijfsvergunning voor Italië, vijf passagiers vervoerde die niet in het bezit waren van geldige verblijfsdocumenten. Hierop is de bestuurder aangehouden als verdachte van mensensmokkel en ingesloten. De recherche van de Koninklijke Marechaussee doet verder onderzoek. De vijf Syrische vreemdelingen in de leeftijd van 20 tot 56 jaar hebben asiel aangevraagd.

Migratiecontrolehond onderschept verstekelingen in Belgische haven

Kyra, de migratiehond van de Koninklijke Marechaussee onderschepte twee verstekelingen in de haven van Zeebrugge.

Tijdens een gezamenlijke controle met de migratiecontrolehondengeleiders van Belgische Federale Politie werden de twee verstekelingen door Kyra aangetroffen op de assen van een oplegger. De 38-jarige man en de 12-jarige jongen, beiden van Iraanse afkomst, hadden zich op de assen verstopt om met de ferry naar Dover te varen.

De verstekelingen zijn ingesloten voor nader onderzoek door de Belgische Federale politie.

De migratiehondengeleiders van de KMar trainen eens per jaar gezamenlijk met hun Belgische collega's in België of Nederland.

Uitreiking van herinneringsmedailles

Op 6 november jl. ontvingen 26 collega's van de Koninklijke Marechaussee de herinneringsmedaille 'Vredesoperaties' voor hun inzet in Afghanistan, Egypte, Georgië, Irak, Kosovo en Zuid-Soedan.

Marechaussees voeren overal ter wereld opdrachten uit. Twee van hen zorgden ervoor dat Kosovaarse collega's een cursus hoe om te gaan met reisdocumenten kregen. Ook de collega's in de Sinai woestijn hebben een onvermoeibare inzet getoond. Zij troffen meteen de nodige veiligheidsmaatregelen toen er bij de Israëlische grens toeristen omkwamen door een bomexplosie. 'Onder moeilijke omstandigheden, ver van huis, jezelf inzetten voor anderen. Dat hebben deze dappere mannen en vrouwen gedaan. Maandenlang. Soms zelfs wel een jaar.' Dat zei de plaatsvervangend Commandant der Strijdkrachten luitenant-generaal Hans Wehren die samen met minister Ivo Opstelten de medailles uitreikte.

Mei 1977: In De Punt levert het beroepspersoneel van het district Noord van de Koninklijke Marechaussee en leveren de dienstplichtigen van 104 Marechaussee Eskadron in belangrijke mate een aandeel tijdens de gijzelingsacties. Dit aandeel is de afgelopen maanden weer actueel geworden, hetgeen resulteerde in een rapportage. De SMC-redactie ruimt liever plaats in voor een, aan deze rapportage gewijd, verslag. Hierdoor verschuift deel 31 van de Geschiedenisreeks naar het volgende nummer van Marechaussee Contact.

Rapport beëindiging van gijzeling bij De Punt in 1977

19 november 2014 presenteerde een werkgroep het rapport over bovenstaand onderwerp aan de Tweede Kamer. Op dezelfde dag ontvingen belanghebbenden een toelichting op dit rapport. Een van de SMC-redacteuren was hierbij aanwezig. Onderstaand zijn verslag.

23 mei 1977

Op deze historische dag, omstreeks 09.00 uur, namen twee groepen jeugdige Molukkers in een samenhangende actie, onder bedreiging van vuurwapens, zowel leerkrachten en kinderen van een lagere school in Bovensmilde in gijzeling, evenals passagiers in een trein op weg van Assen naar Groningen. In de school werden bij aanvang 125 kinderen en vijf leerkrachten gegijzeld door vier gijzelnemers. Twintig Molukse kinderen werden al snel vrij gelaten. In de trein, die met de noodrem tot staan was gebracht ter hoogte van De Punt, betrof het - nadat machinist en conducteur waren ontsnapt en omstreeks veertig reizigers hadden mogen vertrekken - nog 54 passagiers die werden vastgehouden door negen gijzelnemers.

Drie weken werd er tevergeefs met de kapers onderhandeld. Het kabinet begint zich steeds meer zorgen te maken over de geestelijke en lichamelijke gezondheidstoestand van de gegijzelden. Ook maakte men zich zorgen over de toenemende intimidatie van hen. Uiteindelijk besluit het kabinet, na het afwegen van allerlei opties, tot gewapenderhand ingrijpen.

11 juni 1977

In de vroege ochtend van de 11e juni – de gijzeling gaat dan de twintigste dag in – werd door het bevoegd gezag het bevel gegeven gewapenderhand in te grijpen teneinde tegelijkertijd de gegijzelden in de school in Bovensmilde en die in de trein in het veld bij De Punt te bevrijden. **De bevrijding van de gegijzelden stond voorop, met het toe te passen geweld is bewust geaccepteerd dat een aantal gijzelnemers dodelijk gewond zou kunnen raken.**

Bij het optreden in de school zijn geen slachtoffers gevallen; de resterende vier gegijzelden zijn bevrijd en de vier gijzelnemers aangehouden. Bij het optreden, bij en in de trein ter beëindiging van de gijzeling, zijn acht dodelijke slachtoffers gevallen: twee gegijzelde passagiers en zes gijzelnemers. Eén gegijzelde passagier is omgekomen ten gevolge van het door de precisieschutters van de Bijzondere Bijstands Eenheid Krijgsmacht (BBEK) afgegeven vuur, de andere gegijzelde is omgekomen door het vuur van de Bijzondere Bijstands Eenheid Mariniers (BBEM). Van drie kapers staat vast dat zij zijn omgekomen ten gevolge van het door de BBEM afgegeven vuur, één kaper is omgekomen door het vuur van de BBEM, van twee kapers is niet vast te stellen of zij zijn omgekomen door het vuur van de BBEM of de BBEM. Zes gegij-

zelden, twee mariniers en een gijzelnemer raakten gewond. Drie gijzelnemers zijn aangehouden.

In de loop van de ochtend van 11 juni legden de minister-president en de minister van Justitie een verklaring af voor de media en op 14 juni volgde een regeringsverklaring in de Tweede Kamer. Op die dag vond ook de begrafenis plaats van de overleden gijzelnemers. Op 23 juni 1977 volgde in de Tweede Kamer het debat over de brief waarin het kabinet zijn beleid heeft uiteengezet. De Kamer besloot daarop de stukken voor kennisgeving aan te nemen.

1 juni 2013

Op 1 juni 2013 besteedde het Dagblad van het Noorden aandacht aan de treinkaping bij De Punt. Aanleiding hiervoor was een onderzoek naar de toedracht bij de beëindiging van de treinkaping, uitgevoerd door de onderzoeksjournalist Jan Beckers in samenwerking met Junus Ririmasse, één van de overlevende gijzelnemers van destijds. Onder andere trekken zij de conclusie dat het toegepaste geweld 'niets anders tot doel kan hebben gehad dan het doden van alle kapers.'

19 november 2014

Het rapport van Beckers en Ririmasse leidt uiteindelijk in juni en november 2013 tot Kamervragen. De ministers van Veiligheid & Justitie en Defensie geven opdracht tot een archiefonderzoek. Dit onderzoek is uitgevoerd door een ambtelijke werkgroep. Op 19 november 2014 zijn de bevindingen van deze werkgroep aangeboden aan de Tweede Kamer. Op die dag zijn ook de betrokken leden van de Bijzondere Bijstands Eenheid Mariniers (BBEM), de Bijzondere Bijstands Eenheid Krijgsmacht (BBEK) en de vliegers geïnformeerd over de uitkomsten van het archiefonderzoek. Een van de leden van de SMC-redactie was bij die bijeenkomst aanwezig. Tijdens deze bijeenkomst bleek dat het rapport van de werkgroep op meer dan vijftienduizend pagina's archief is gebaseerd!

De regering stelt zich op basis van dit rapport op het standpunt dat de destijds ingezette militairen zich hebben gehouden aan de geweldsinstructie. Voor de mariniers gold als extra bepaling dat zij niet mochten schieten op gijzelnemers die zich duidelijk waarneembaar zouden overgeven, in dat geval diende de krijgsgevangenen-procedure te worden toegepast. Uit het onderzoek is niet gebleken dat de mariniers zich hier niet aan hebben gehouden.

Het rapport is op internet gepubliceerd en is ook via de website van SMC in te zien. Vanwege de relatie KMar-BBEK kunnen betrokkenen eventuele vragen stellen aan de voorzitter van onze stichting.

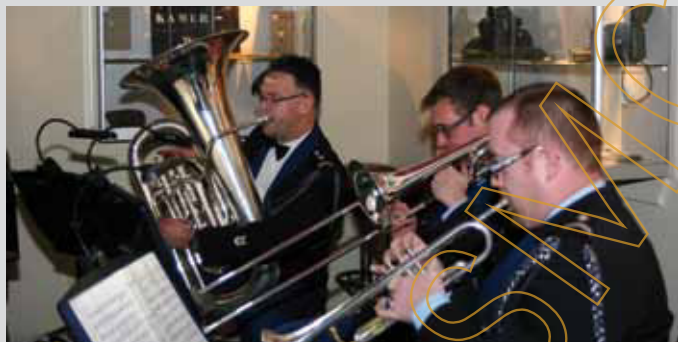
Het rapport

20 december 2014

Kaarslichtevenement te Buren

Op zaterdag 20 december wordt, voor de dertiende keer, het evenement 'Buren bij Kaarslicht' georganiseerd. De straatverlichting gaat uit en de binnenstad van het historische Oranjestadje wordt gedurende twee uur - van 19.00 tot 21.00 uur - uitsluitend verlicht door kaarsen en fakkels. Ieder jaar weer een drukbezocht evenement dat de bezoekers in kerststemming brengt.

Het Marechausseemuseum in het Koninklijke Weeshuis doet natuurlijk mee, een kwintet van het Trompetterkorps KMar zal optreden in de dependance. Ook de re-enactors van 'Living History Koninklijke Marechaussee' zullen erbij aanwezig zijn.

Het kan zijn dat sommige lezers dit decembernummer pas na het weekend van 20 december ontvangen. In dat geval zijn we te laat met de melding van Buren Bij Kaarslicht...jammer! Volgend jaar dan maar?

12 maart 2015

SMC-contactmiddag te Buren

Informatie

Ook in 2015 is weer een contactmiddag voor alle SMC-begunstigers gepland in het Marechausseemuseum te Buren en wel op donderdag 12 maart 2015.

De belangstelling voor deze middag in 'ons' museum is groot, vanwege de gezellige en intieme sfeer en de collectie waarbij het elk jaar weer de vraag is wat er nu weer is vernieuwd of gewijzigd.

Programma

13.30 – 14.00 uur: aankomst en ontvangst met koffie/thee en cake in de dependance van het Marechausseemuseum aan de Weeshuiswal 4 in Buren, dus niet in het hoofgebouw van het museum.

14.00 uur: welkomstwoord door de directeur van het museum en de voorzitter van de Reünievereniging Marechaussee Contact.

Aansluitend kunt u op eigen gelegenheid een bezoek brengen aan het Marechausseemuseum of onder het genot van een hapje en een drankje wat bijpraten.

17.00 uur: genieten van een buffet in de dependance.

Kosten

De kosten van deelname aan deze contactmiddag zijn € 12,50 per persoon, inclusief het buffet.

Dit bedrag geldt voor SMC-begunstigers, waaronder ook de partner wordt begrepen; niet-begunstigers zijn ook welkom, zij betalen € 25,00 per persoon. Drankjes zijn voor eigen rekening.

Aanmelding

Door overmaking van het te betalen bedrag op ING-bankrekening: NL22 INGB 0007 5300 25 t.n.v. Reünievereniging MC, Walstro 33, 1273 BH Huizen onder vermelding van: 'BUREN'. Bij internetbankieren graag uw adres vermelden. Uw aanmelding wordt uiterlijk 4 maart 2015 tegemoet gezien.

Gezien de betalingscondities geldt dat betalingen niet kunnen worden gerestitueerd bij afzegging tot deelname na 4 maart 2015.

Zaken die u aan het museum wilt schenken, kunt u meenemen en afgeven.

Extra vergadering

Tijdens deze contactmiddag zal de Algemene Ledenvergadering 2015 worden gehouden door de leden van de Reünievereniging Marechaussee Contact. Voor eventuele nadere informatie kunt u terecht bij de voorzitter van de reünievereniging, Roel Gras (zie pagina 27).

26 september 2015

Reünieweekend KMar/Unifil te Doorn

Op 26 en 27 september 2015 wordt er op 'De Basis' in Doorn weer een reünieweekend georganiseerd voor (ex-) KMar-personeel dat bij Unifil in Libanon heeft gediend. Verdere bijzonderheden volgen nog. De organisatoren vragen aan de betrokken personen deze datum alvast in de agenda te blokkeren.

Informatie:

Fred Driessen: f.driessen@quicknet.nl

Grand Defilé

Kapitein-reservist Arthur van Looij liep op 16 juni 2014 mee in het SMC-detachement tijdens het Grand Defilé in Apeldoorn gehoudenter afsluiting van festiviteiten rond tweehonderd jaar Koninkrijk. Hij wil het volgende met de lezers van Marechaussee Contact delen:

Duke of Hazard

'Toen ik in de brugklas zat had je een populaire serie op TV: The Dukes of Hazard. De broers Bo en Luke Duke lagen regelmatig in de clinch met sheriff Roscoe P. Coltrane. In de hoofdrol was stevast hun voertuig, de General Lee. Dit was een Dodge Charger 1963 met op de achterbank vaak hun onuitwisbare nichtje Daisy. De broers waren eigenlijk altijd Roscoe en zijn sullige assistent Enos te slim af: de General Lee ontsnapte. Al of niet door het afvuren van pijlen met een compoundboog door Bo. De pijl bevatte soms dynamiet, aangestoken met een sigaar.

General Lee Horn

Ik stond dus bij Paleis Het Loo en hoorde de General Lee, althans de toeter. Als je wil weten hoe dat klinkt tik je 'General Lee Horn' in op YouTube, onmiskenbaar. Helaas geen General Lee of nichtje Daisy in Apeldoorn, maar een bereden muzikant met trompet, die - hoe briljant bedacht - de toeter van de General Lee perfect kon imiteren. Bij het Grand Defilé in Apeldoorn was een andere Dodge in de hoofdrol, een

Vier rotten vredesmissie-veteranen lopen er achter in hun missie-uniform

KMar-oorlogsveteranen defileren in het Amerikaans historische voertuig

militaire dubbelassige uitvoering uit 1943. Hierin zaten onze veteranen die gediend hadden in de Tweede Wereldoorlog, Nederlands-Indië en Korea. Ondanks de fikse benzinedampen van de Dodge was het fantastisch om hier in het detachement achter te lopen: het weer was mooi en de sfeer was goed, maar bovenal: onze veteranen kregen van het publiek het respect dat ze verdienden. Overal applaus en thumbs up voor deze oud-militairen. Ik vergeet dit nooit meer, onze veteranen ook niet.'

KMar-reservisten in Den Haag

Opstellen bij het Malieveld in Den Haag voor de aanvang van het defilé

Twaalf reservisten onder leiding van reserve-luitenant-kolonel Dick van Lingen

Ook bij de nieuwe standaard: 'Op de standaard ... richten'

Op zaterdag 28 juni 2014 was het voor de tiende keer dat de Nationale Veteranendag werd gehouden in Den Haag. Reservisten namen zoals gebruikelijk ook met een detachement deel aan deze dag.

Later in het jaar op 16 oktober 2014 was er weer een detachement reservisten van de KMar actief in Den Haag, nu bij de uitreiking van de nieuwe standaard. Een heel bijzondere en indrukwekkende gelegenheid. De huidige standaard werd uitgereikt op 29 oktober 1931 door Koningin Wilhelmina.

Hierop staat als tekst nog vermeld: 'Het Wapen' der Koninklijke Marechaussee. Op de nieuwe standaard zijn op de voorzijde een kroon met de beide eerste initialen geborduurd van Zijne Majesteit de Koning. Omdat wij sinds 1998 een zelfstandig krijgsmacht deel zijn, is op het nieuwe doek in goud alleen de tekst 'Koninklijke Marechaussee' geborduurd. Op de achterzijde van het doek staat het Rijkswapen omgeven door een eikentak en een lauwertak samengebonden met het lint in de kleur van de Militaire Willems-Orde.

Checkpoint nu ook digitaal

Begin vorige maand heeft het Veteraneninstituut (Vi) een nieuwe website geopend, echt een lust voor het oog. Nieuw is onder meer dat je kennis kunt maken met je eigen missie. Nog niet gevonden? Gelieve dan even geduld te hebben; elke week komen er nieuwe missies bij. De site richt zich op een brede doelgroep: kinderen of partners van veteranen, die meer willen weten over een missie, wetenschappers die op zoek zijn naar onderzoeken naar veteranen(zaken) en veteranen, zowel in werkelijke dienst als postactief. Ze speelt in op de uitbreiding en verjonging van de groep veteranen, alsmede ook op hen die helemaal geen veteraan zijn.

Veteranenblad

Checkpoint is ook op deze website in te zien, ook voor de veteranen in actieve dienst maar dit kost hen € 1,79 per uit-

check point
maandblad voor veteranen

gave. Door middel van het downloaden van de app Checkpoint (zoek in de App Store of Play Store naar Checkpoint en klikt dit aan) kunt u ook kijken onder de pictogrammen die her en der door het blad staan. Vele extra foto's en filmpjes komen dan voor u beschikbaar, ook links naar missies en achtergrondinformatie. Echt ... een kwalitatieve verbetering van het veteranenblad Checkpoint. Meer informatie? Klik op www.veteraneninstituut.nl.

Libanon, een herbeleving

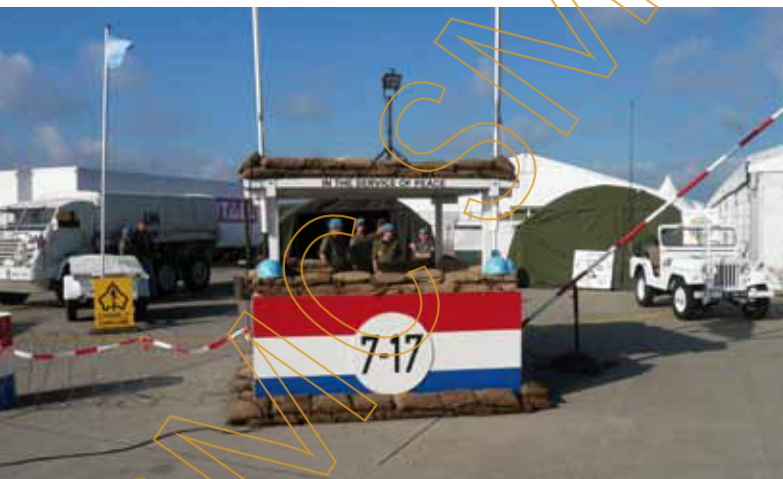

Staand van li naar re: Jan Koops, Arie Klomp, Cees van den Broek, André van der Heijden, Fred Driessen, Teun Berends, Ron IJdo en Albert Zomer; zittend van li naar re: Cees van Ingen, Jos van de Veer, Cor Vogelaar, Arthur Minnaert, Frits de Jonge en Henk Smith

Dit jaar zijn er veel jubilea zoals tweehonderd jaar Koninkrijk, Landmacht en Marechaussee, alsook D-Day dat zeventig jaar geleden plaatsvond op de Franse kust en de mislukte Slag om Arnhem, eveneens zeventig jaar geleden.. Op 18 oktober was de UNIFIL-reünie in Soesterberg. 35 Jaar geleden zette Nederland voet op de bodem van Libanon voor: United Nations Interim Force In Lebanon. De missie duurde tot eind 1985 en de KMar was erbij.

Het werd een heerlijke reünie onder goed weer, daar op het terrein van het Nationaal Militair Museum. Zo'n 2200 oud-militairen kwam bijeen, onder wie zeventien KMar-veteranen. Oude verhalen over de Brigade KMar in Harris (politiezaken voor Dutchbatt, na 1982 Dutchcoy) en de UN MP ('MP-jobs all over the place') in Naqoura, vlogen over en weer. Ook over de belevenissen in Israël waar zij op drie plekken op detachement gingen. Harris en Naqoura telden elk een dienstplichtige marechaussee, op vrijwillige basis uitgezonden. Met een hapje en een drankje erbij was het anno 2014 goed toeven bij de Nederlandse Unifil Vereniging (NUV). De onderlinge kameraadschap droop er van de reünie af. In totaal dienden er in die bijna zeven jaar, 9084 Nederlanders onder wie ruim tweehonderd KMar-leden. Dat de missie niet vreedzaam was, mag blijken uit de negen Nederlanders die er zijn omgekomen. Ze werden tijdens de reünie herdacht.

Foto's Cees van Ingen

Het nagebootste Checkpoint 7-17 bij de Unifil-reünie

Remembrance Sunday

In ons land kennen we de Nationale Veteranendag, de waardering van de Nederlandse veteranen op de laatste zaterdag in juni. In het Verenigd Koninkrijk trekt men daar een heel weekend, inclusief de vrijdag, voor uit. Hoogtepunt is de herdenking en kranslegging op de zondag dicht nabij de 11e november waarop de Eerste Wereldoorlog in 1918 eindigde (Remembrance Day). Dit jaar was 9 november de Remembrance Sunday.

SMC'er Willem van Eekeren was er in Londen bij samen met nog 34 anderen onder de paraplu van de Bond van Wapenbroeders. Het heeft een diepe indruk op hem achtergelaten. Naast de twee herdenkingsdiensten op vrijdag, één bij het Nederlandse Ereveld op de begraafplaats Mill Hill met kransleggingen en het Nederlandse volkslied, volgde zaterdag het festival ter herdenking in de Royal Albert Hall. Een spectaculair schouwspel van vlaggen, vaandels, autoriteiten en respectvolle woorden. De grote zaal kan aan meer dan tweeënvijftig honderd personen een zitplaats bieden. Imponerend en soms bijzonder emotioneel. Op Remembrance Sunday was het druk op de paradeplaats, de Horse Guards Parade, nabij het Palace of Whitehall. Eerst de kransleggingen door de Koninklijke Familie, de regering en andere hoogwaardigheidsbekleders.

Defilé

Na dit officiële gedeelte volgde het defilé van de oorlogs- en andere veteranen, allen voorzien van de klapproos die het hele Verenigde Koninkrijk op deze dagen draagt. Remembrance Day wordt daarom ook aangeduid met Poppy Day. We hebben dit alles ook op de Nederlandse TV kunnen volgen. Nog iets opmerkelijks: in het Verenigd Koninkrijk houden ze twee minuten stilte. Het is dan ook echt stil; geen lopende mensen en rijdende auto's. De stilte volgt op het kanongebulder dat samenvalt met het tijdstip waarop het vredesverdrag van de Eerste Wereldoorlog werd getekend. Op maandag was Van Eekeren weer op Nederlandse bodem, moe maar zeer voldaan.

Vaandels dalen de trap af de Royal Albert Hall in

Van Eekeren in SMC-outfit onder de defilégangsters op Horse Guards Parade. Foto's Willem van Eekeren

Vrijvervoerbewijzen voor veteranen

KMar-veteranen die hun vrijvervoerbewijzen voor 2015 willen ontvangen, kunnen dit vanaf dit jaar in principe digitaal opvragen bij www.veteraneninstituut.nl. Het inschrijfformulier is, met ingang van 1 december 2014, op de pagina 'Diensten' onder sub-pagina 'Direct regelen', beschikbaar. Heeft u geen computer (veel ouderen onder ons), dan kunt u één van uw naasten of vrienden vragen dit te doen. Of gewoon bellen met het Veteraneninstituut op 088-3340050 dat dit dan voor u in orde maakt.

veteraneninstituut

Reünie 1955-4, 2 oktober 2014

Het jaar 2014 zal niet de SMC-geschiedenis ingaan als een recordjaar met betrekking tot het aantal reünies van groepen oud-dienstplichtig marechaussees. Reden voor de redactie van de rubriek 'dienstplichtigen' om eens stil te staan bij een van de reünies die wel zeer traditioneel werd gehouden. Bijna zestig (!) jaar na hun opkomst voor het vervullen van de dienstplicht kwam de lichting 1955-4, een lichting met een echte reüniehistorie, bij elkaar. Onderstaand een verslag. Mochten lezers gemotiveerd raken door het verhaal van 1955-4 dan geven we aansluitend nog enkele tips met betrekking tot het organiseren van een reünie.

Opening

Eén dag voor elfhonderd oud-marechaussees, ter gelegenheid van het tweehonderd jarig bestaan van de Koninklijke Marechaussee, op de Koning Willem III-kazerne bij elkaar kwamen, hielden de mannen van 1955-4 hun eigen 'contactdag' en wel in Zwolle, waar ze te gast waren bij het District Noord-Oost van de KMar.

In zijn welkomstwoord mocht voorzitter van de eigen reünie-commissie Joop Knapen negentien kameraden begroeten en noemde hij vier, met redenen omklede, afzeggingen. Adjudant mevrouw Sonja van Holst werd hartelijk welkom geheten, evenals de Commandant van de KMar, luitenant-generaal Hans Leijtens, die eerder toegezegd had om enkele uren bij deze reünie aanwezig te willen zijn en deze toezegging gestand deed. Joop: 'Welkom ook aan de districtsadjutant Bert van Holst, onze gastheer, sinds kort bevorderd tot Wapenadjutant. Adjudant Ed Schuur, de huidige Wapenadjutant en de waarnemend Districtscommandant Arend te Velde'.

Toespraken

De generaal spreekt het gezelschap toe en zegt met plezier de uitnodiging te hebben aangenomen. 'Het jaar 2014 is voor de Koninklijke Marechaussee een bijzonder jaar. Niet alleen

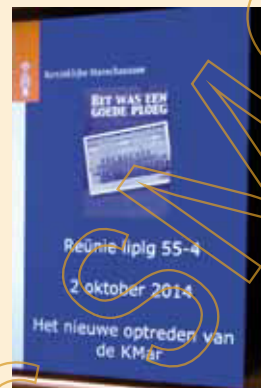
wordt het tweehonderdjarig jubileum gevierd, het is ook een jaar waarin vele veranderingen startten en merkbaar werden. Vanaf zijn ontstaan zijn er altijd veranderingen en ontwikkelingen geweest bij het Wapen, waarop steeds adequaat gereageerd is.

De kort na de tweede oorlog in leven geroepen militaire dienstplicht, die nu alweer bijna twintig jaar tot het verleden behoort, heeft aan die ontwikkeling bijgedragen'. CKMar eindigde met: 'Ik heb bewondering voor het feit dat u na bijna zestig jaren nog steeds samenkomt, elkaar en Het Wapen een warm hart blijven toedragen'.

Districtsadjutant Bert van Holst, de gastheer voor deze dag, de man ook die een prachtig programma voorschotelt, heet de groep hartelijk welkom en samen met hem kijken ze naar een wervingsfilmpje uit de jaren vijftig en komen tot de conclusie dat zoiets vandaag anti-wervend zou werken. 'Toch leuk om nog eens te zien'.

Adjudant Sonja van Holst (ja, de echtgenote van...) vertelt aan de hand van beelden op het scherm over haar deelname aan de Kunduz-vredesmissie in Afghanistan.

De Nederlandse politietrainingsmissie in Kunduz was een operatie van de Nederlandse regering om ter plekke het personeel van de politie te ondersteunen en de opleiding van Afghaanse agenten in praktijksituaties te begeleiden. Daarnaast werd voorzien in justitiële en vreedstaken op verschillende plaatsen

Luitenant-generaal dr. Hans Leijtens, commandant van de Koninklijke Marechaussee was een welkome gast op deze reünie en sprak de oud-dienstplichtigen toe

Het 'Marechausseehuis' in Zwolle, hier was de lichting te gast op 2 oktober 2014

in dat land. En juist in dat laatste lag de taak van de adjudant: zij koos ervoor zich in te zetten voor de verheffing van de vrouw en haar taak in het maatschappelijk bestel en het op gang brengen van onderwijs en huisvesting daarvan als basis van een eigentijdse ontwikkeling van het kind. Prachtig opgezet. Hoe zal het gaan met de voortgang daarvan...?

Rondleiding

Onder leiding van adjudant Bert van Holst werd op het terrein een bezoek gebracht aan het Individueel Beroeps Trainingscentrum (IBT), omvattend een sporthal, kracht- en fitnessruimte, een zelfverdedigingsruimte en een 'oefenstraat'. Daar kunnen medewerkers van politie en Marechaussee worden getraind in het omgaan met agressie in gebouwen, zoals bar/café, supermarkt, bank en woning. Verleden jaar in gebruik genomen. Mooi en functioneel.

Weer terug in het auditorium vertelt de adjudant dat de op stapel staande veranderingen al veel teweeg brengen onder de medewerkers. De Marechaussee was en is nog altijd een flexibele organisatie, die meebeweegt met politieke besluitvormingen en hierin de juiste beslissingen neemt. Ook nu, met de 'Ontwikkelagenda' als visie, wijzigt de koers van gebied gebonden optreden naar informatie gestuurd optreden (IGO). Het doel: effecten genereren door op te treden op de juiste tijd, plaats en met de juiste informatie. Centraal aangestuurd, waardoor bestaande operationele lijnen veranderen en gezagsverhoudingen wijzigen. Een niet-geringe taak voor onze nieuwe Wapenadjudant...

Lunch en daarna...bedanken

Met elkaar gingen het gezelschap reünisten zo op in het programma dat de 'borrel' er bijna bij inschoot. De lunch werd ook deze keer prima verzorgd door Paresto.

Wegens andere afspraken vertrok de generaal wat eerder. Hij vond het leuk en interessant hun gast te zijn geweest en wenste ieder alle goeds. In zijn afscheidswoord zei Joop: 'We voelen ons zeer vereerd met uw deelname aan onze bijeenkomst. Wie had dat ooit eerder voor mogelijk gehouden'. Als dank en herinnering bood hij hem het boek 'Het was een goede ploeg' aan, voorzien van een keurig gekalligrafeerde opdracht en de handtekening van alle aanwezigen, hetgeen hij zeer apprecieerde.

Joop: 'En het was dan de tweede keer dat we een generaal in ons midden hadden en een boek mochten overhandigen...'. Adjudant Sonja van Holst, de gehele dag te gast bij de groep, werd hartelijk bedankt voor haar aanwezigheid, voor haar boeiende bijdrage en is door Joop vereerd met een prachtig boekje, gepaard gaand met een welgemeende kus! Gezagsverhoudingen anno nú...

Adjudant Bert van Holst werd zeer bedankt voor de organisatie van deze dag en de prettige contacten eraan voorafgaand. Alles was tot in de perfectie geregeld; zelfs de treinreizigers onder hen werden afgehaald van het station! Ook voor hem 'Een goede ploeg', eveneens voorzien van een warme opdracht en aller signatuur. 1955-4 wenst hem bij de vervulling van zijn nieuwe, zo belangrijke en veel omvattende, nieuwe taak succes en voldoening.

Dienstplichtig marechaussees uit 1955 in 2014 bij elkaar, met in hun midden CKMar Hans Leijtens

Als waardering voor de gastvrijheid in Zwolle werd aan het District een spiegel aangeboden, waarin gegraveerd het embleem van Het Wapen, woorden van dank, datum en 'dpl.li 55-4'.

De adjudant nam deze gaarne in ontvangst en verzekerde dat het een mooie en opvallende plaats zal krijgen.

Afscheid

In z'n openingswoord 's morgens had voorzitter Joop de aanwezigen gevraagd na te denken over het voortbestaan van hun club; in de wereld komt immers aan alles ooit een eind. Wel had hij al inleidende contacten gehad met de brigade Schiphol, waar we een volgende keer hartelijk zouden worden ontvangen, was hem al verzekerd. Algemeen was men van oordeel dat die bijeenkomst zeker nog doorgang zouden moeten vinden.

En spontaan werd van verschillende kanten geopperd dat de allerlaatste reünie in 2016 zou moeten worden gehouden op de Koning Willem III-kazerne in Apeldoorn, onze bakermat.

De commissie zal zich beraden. Vanuit de zaal werd het viermanschap bedankt voor de mooie bijeenkomst.

Tot slot dankte Joop ieder voor zijn aanwezigheid, wenste allen een goede reis huiswaarts en een tot ziens. Met enige weemoed verdween men in alle windrichtingen, van waaruit ook men ruim 59 jaren geleden elkaar voor het eerst had ontmoet...

Besluit

Tot zo ver het verslag over de reünie van de dienstplichtigen van de lichte 1955-4. Dit vertelt de lezers het verhaal van een goed georganiseerde en zeer geslaagde bijeenkomst. Opvallend om te lezen hoe oud-marechaussees, méér dan een halve eeuw later, geïnteresseerd zijn in het reilen en zeilen van de Marechaussee van nu... Zelf komen ze uit een Marechausseetijd waarin het fillersysteem bedacht werd en de diensttijd nog bij illustere namen als Etappe Marechaussee Bataljon en Divisie Marechaussee Compagnie (DMC) werd doorgebracht, maar ook op brigades, als aanvulling van gebrek aan personeel. En vanuit die geschiedenis tonen ze belangstelling voor en betrokkenheid bij 'Informatie Gestuurd Optreden om effecten te genereren'. Zij zullen er van overtuigd zijn dat het feitelijk niet veel verschilt van elkaar, gewoon goed opgeleid, goed gemotiveerd, wetend waarom het gaat, doen wat gedaan moet worden...

Wroeging

Door Henk G. Westland, luitenant-kolonel b.d.

Gevangenen uit Kamp Amersfoort moeten graven voor de versterking van de IJssellinie bij Zwolle. Menigeen weet te ontsnappen, maar op 8 oktober 1944 worden bij Zwartsluis drie mannen gefusilleerd. Eén van deze slachtoffers is wachtmeester Van de Valk, eerder aangehouden in verband met het laten ontsnappen van een arrestant. Deze moedige daad krijgt echter een ander perspectief wanneer bij recent archief-onderzoek een document wordt gevonden.

Marechaussee Van de Valk

In het Brabantse Boekel wordt op 28 maart 1920 Petrus van de Valk geboren. Piet groeit daar op in een gezin van vijf kinderen en gaat na zijn lagere schooljaren werken als landbouwer, later als slager. Het Nederlandse leger is al gemobiliseerd wanneer hij in oktober 1939 voor zijn dienstplicht wordt opgeroepen bij het 1e Regiment Wielrijders en wel bij de 5e Depot Compagnie in Gouda. Daarna is hij in april 1940 nog overgeplaatst naar de 1e Depot Compagnie, maar over zijn persoonlijke inzet en ervaringen tijdens de meidagen 1940 is niets bekend. Omdat hij werk heeft, mag hij twee weken na de capitulatie met groot verlof.

In november 1940 tekent Piet een contract voor zes jaar als marechaussee te voet. Hij komt op bij de Ve Divisie Marechaussee met als eerste plaatsing Brigade Susteren, meteen dienst doen en 's avonds studeren. Maar hij wil wel graag terug naar Brabant en doet een oproep in 'De Marechaussee' om van standplaats te ruilen met een collega van de Vle Divisie. Een maand later, in juni 1941 lukt dat en wordt hij overgeplaatst naar de Brigade Uden, later naar Zevenbergen (juni 1942) en Etten (februari 1943). Bij de grote politie-reorganisatie van maart 1943 krijgt hij ontslag en wordt tegelijkertijd aangesteld als wachtmeester der Staatspolitie, ingedeeld bij de 'Marechaussee (Gendarmerie)', marechausseegroep en -post Best.

Politiebureau Helmond (in 1970 gesloopt)

In het naburige Helmond kampt de gemeentepolitie met een groot personeelstekort. Voor de extra bewaking van het gemeentehuis en de distributiekantoren - in verband met de toenemende dreiging van overvallen - is het korps al versterkt met gedetacheerd personeel van marechausseegroepen en andere korpsen. Desalniettemin klaagt de korpschef dat 'de manschappen in verband met het personeelsgebrek dagelijks 12 uur dienst doen en kan ieder slechts na circa 9 dagen een vrijen dag hebben'. Ook Van de Valk is daar gedetacheerd en wordt per 1 februari 1944 zelfs aangesteld als wachtmeester der Gemeentepolitie Helmond.

Op het politiebureau aan de Zuid Koninginnewal wordt op dinsdag 21 maart 1944 'door wachtmeester Kool voor insluiting S.D. [Sicherheidsdienst] ten burele gebracht C. wonend te Boekel'. Deze man werd aangehouden voor het bezit van een radiotoestel zonder vergunning. Hij blijkt overigens een kennis van Van de Valk te zijn. In de avond van 25 maart kan deze arrestant uit zijn cel ontsnappen, maar wordt net buiten het bureau weer opgepakt. Spoedig wordt duidelijk dat hij hulp heeft gekregen van Van de Valk. De *Sicherheitspolizei* haalt de volgende dag Van de Valk en arrestant C. op en brengt ze naar de SD-post aan de Paradijslaan in Eindhoven.

Beide mannen worden na ruim een week overgebracht naar Kamp Amersfoort. C. heeft na verscheidene maanden zijn straf erop zitten maar dat geldt niet voor Piet van de Valk. Hij moet daar werken voor de Duitse oorlogsproductie bij een afdeling van de Nederlandsche Seintoestellenfabriek uit Hilversum. De gevangenen van dit *Radiokommando*, zo'n driehonderd man hebben veel voorrechten; ze wonen en werken in een aparte barak op het kamp en hoeven geen buitenappels te ondergaan. Ze krijgen elke dag goede voeding uit de fabriekskeuken in Hilversum voor het zogenaamde zware werk: het in elkaar zetten en verzendklaar maken van radiokastjes en onderdelen. Hoe lang Piet hier gewerkt heeft, weten we niet, maar wel dat dit *Radiokommando* in september 1944 wordt opgeheven.

Op 27 september gaan ruim duizend gevangenen, waaronder Piet van de Valk, per trein op transport naar Zwolle om te werken aan de zogenaamde IJssellinie, een rij van

Duitse verdedigingswerken. Ze worden ondergebracht in de Buitensociëteit tegenover het station, maar hun komst is niet voorbereid en er ontbreekt aan van alles. Aan deze mensonterende situatie komt na enkele dagen verbetering wanneer Zwollenaren hulp bieden met eten en tevens met ontsnappen. Overigens moeten alle weerbare mannen uit de omgeving ook werken aan deze verdedigingslinie rond Zwolle. De geallieerden staan immers op 20 september al aan de Waal in Nijmegen.

Tijdens hun werk laten Piet en ook Gerard Bouwmans en Joop Huiberts zich door lotgenoten ter plekke ingraven en blijven zo achter wanneer de anderen naar Zwolle vertrekken. Eerder was dat Albert Mans uit Ruinerwold op deze manier gelukt: als het ook hen zou lukken, zijn ze bij hem welkom. Ze vluchten in noordelijke richting, worden door bewoners opgevangen, verzorgd, en gebracht naar een boot, verscholen in het riet van het riviertje het Zwarte Water. Enkele dagen blijven ze daar en vertrekken dan, mogelijk op weg naar Ruinerwold.

Op zondagmorgen 8 oktober houdt de *Wasserschutzpolizei* vier mannen aan, wanneer zij proberen het Meppelerdiep met een bootje over te steken en draagt hen over aan de *Zollgrenzschutz* in Zwartsluis. Ze worden verhoord en hun aanhouding wordt gemeld bij de *Sicherheitspolizei* te Steenwijk. *SS-sturmscharführer* Frank krijgt van zijn chef Stiller opdracht deze personen te verhoren, na te gaan waar ze hebben overnacht en door wie ze zijn geholpen. Stiller draagt hem op de drie uit het kamp te fusilleren en tevens de vierde persoon wanneer blijkt dat ook hij als saboteur kan worden beschouwd. Frank vertrekt naar Zwartsluis vergezeld door een *SS-wachtmann* en de Nederlandse rechercheur De Gruijter.

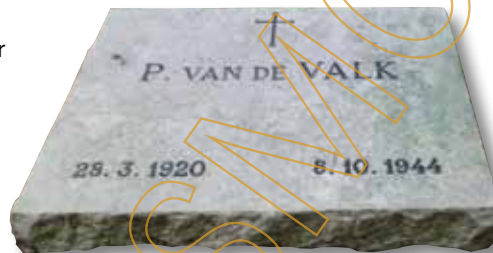
Frank krijgt bij zijn verhoor van de drie afwijkende en onjuiste verklaringen over hun overnachting en hulpverleners, en de 'onderduikboot' komt helemaal niet ter sprake. De vierde persoon, een weggelopen achttienjarige schippersknecht heeft zich pas later bij hen aangesloten. Zijn schip vervoerde lading voor de *Wehrmacht* en vanuit Duits oogpunt is deze jongeman dus een saboteur, maar Frank besluit - gelet op zijn leeftijd - hem voor de arbeidsinzet te bestemmen. De drie anderen worden naar een terrein van de gemeentereiniging even buiten Zwartsluis gebracht. Daar zegt Frank hen aan dat zij gefusilleerd zullen worden op grond van de verscherpte uitzonderingsbepalingen. Piet probeert nog met een smoes zijn leven te redden. Uit Franks verklaring: 'De marechausseebeambte zeide toen tegen mij dat hij pro-Duitsch was geweest en behoorde tot een nevenorganisatie van de NSDAP. Ik heb hem medegedeeld dat ik hem niet meer kon helpen en mijn bevel moest uitvoeren'. De executie wordt omstreeks 15.45 uur uitgevoerd door vijf *zoll beampten* en de *SS-wachtmann*; Frank geeft ieder nog een genadeschot. De persoonlijke bezittingen blijven bij de lijken achter.

De marechaussee-post in Zwartsluis krijgt de opdracht de lijken te bergen. 'Bij onze aankomst op de plaats van het misdrijf, zagen wij drie lijken liggen van jongemannen, twee geknield voorover met samengevouwen handen, de derde achterover liggend. Een van hen was gekleed in het uniform van de Marechaussee, althans een combinatie van uniform en burgerkleding'. Snel wordt duidelijk dat het om gevangenen uit Kamp Amersfoort gaat. Uit de persoonlijke bezittingen en kleren kunnen van twee de namen worden afgeleid. 'Zoowel in zijn kleding aan het lichaam als in de kleding gevonden op enige afstand van het lijk, kwam de naam P. v.d. Valk voor, zooals gebruikelijk bij de Marechaussee'. De lichamen worden de volgende dag op de algemene begraafplaats in Zwartsluis begraven. Pas na de bevrijding kan worden vastgesteld wie de slachtoffers nu precies zijn en worden de stoffelijke resten naar de voormalige woonplaatsen gebracht. Piets stoffelijke resten worden in augustus 1945 herbegraven in Boekel en in 1986 overgebracht naar het Ereveld Loenen.

G.J. Frank

De Duitser Frank wordt in 1949 door het Bijzonder gerechtshof te Arnhem in deze zaak veroordeeld tot zes jaar gevangenisstraf met aftrek van voorarrest. In 1950 wordt hij over de grens gezet. *SS-hauptsturmführer* Stiller is eind december 1944 naar Duitsland vertrokken en nooit opgespoord.

Bij archiefonderzoek kortgeleden duikt een verrassend document op. Een passage uit het 'Maandbericht' van 15 april 1944 van het 'Commissariaat van Politie Helmond', getekend door de korpschef A.L.J. de Groot: 'In den avond van 25 Maart 1944, te circa 23.15 uur, werd door den hoofdwachtmeester Tol op de plaats naast het politiebureau een gevluchte arrestant weer gegrepen. Het bleek, dat van de cel, waarin deze arrestant - die ter beschikking van de Sicherheitspolizei was gesteld - gezeten had, het slot was afgeschroefd. Daar vermoed werd, dat de arrestant, genaamd C. uit Boekel, die zonder vergunning een radiotoestel in zijn woning aanwezig gehad had, verraden was geworden door den vroegeren verloofde van zijn zuster, den wachtmeester van politie in Helmond Petrus van de Valk, geboren 28 Maart 1920 en deze wachtmeester daarover later spijt had gekregen, werd van de Valk terstond door den korpschef gehoord. Van de Valk gaf ridderlijk en onomwonden toe den broer van zijn vroeger meisje bij den politiepresident te hebben aangebracht, daarover later spijt te hebben gekregen en gedreven door wroeging, gepoogd te hebben, den man weer vrij te laten'... En zo staat het geschreven.

De auteur verricht historisch onderzoek naar de gevallen die in de oorlog 1940-1945 behoorden tot de (Koninklijke) Marechaussee; de bronnen voor dit artikel zijn bij hem opvraagbaar. De volledige naam van arrestant C. is bij de auteur bekend. De foto met Van de Valk is beschikbaar gesteld door 'Heemkundekring Sint Achten op Boeckel', de foto van Frank uit collectie auteur, de foto van het politiebureau is afkomstig van de website van het RHC Eindhoven.

Marechaussee van 1875 tot 1895

Reeks verhalen uit de oude doos. Deel 11: De nieuwe brigadecommandant van Moerdijk maakt een eind aan de gewoonte van zijn marechaussees om heimelijk deel te nemen aan drinkgelagen van rivier vissers, overmeestert eigenhandig een gewelddadige visser, bezorgt een andere visser een tamelijk vernederende behandeling omdat deze zich aan zijn gevangenisstraf dacht te onttrekken, brengt drie levenloze vissers weer vakkundig tot leven en zit in zijn maag met een groep zigeuners.

In de vorige afleveringen van deze serie maakten wij kennis met oud-collega Pieter-Jan Poulusse uit Tholen die van 1875 tot 1895 bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee heeft gediend. Zijn avonturen heeft hij later in biografievorm vastgelegd in 252 korte verhalen die een goed beeld geven van het harde leven in de tijd van onze (over) grootouders. In deel 10 verhaalde hij hoe hij de tucht in zijn brigade handhaafde maar liet ook zien hoe hij een weinig ontwikkeld maar hardwerkende marechaussee door het theorie-examen van de divisiecommandant heen sleepte.

Dronkenschap door de visschers waar de marechaussees zich niet onbetuigd aan lieten

'Als regel kwam om de 14 dagen de vissers te Moerdijk binnen, goed voorzien van geld wegens de verkoop van vis. In dronkenschap werden die gelden door de meeste hunner in de kroeg verkwist. Bij mijn komst op de brigade bleek mij spoedig dat er manschappen zich heimelijk in die kroegen begaven en daar met de vissers drank gebruikten. Aan dat euvel had ik spoedig een einde weten te maken. Ik begon met een ernstige waarschuwing zich niet in die kroegen te begeven onder dronken vissers dat ze anders straf te wachten waren. Direct geheel aan mijn waarschuwing gehoor te geven scheen voor hen zeer moeilijk te zijn, uit kracht van gewoonte. Ik hun op die dagen een patrouille naar Elant, gemeente Wagenberg, zijnde een afstand van ongeveer 3 uur, en daar hadden zij eerbied voor. In het begin was het minder aangenaam bij het verrichten van patrouilles bij de autoriteiten niet te worden ontvangen en slechts door de dienstmeid te woord worden gestaan en door deze de belangen aangaande den dienst werd medegedeeld. Na enigen tijd werd ik langzaam en meer en meer bekend waardoor er een aangename verandering kwam en ik meer gelegenheid kreeg bij de autoriteiten te worden toegelaten en er also een meer vertrouwelijke omgang plaats had. Eindelijk kwam het zover dat ik bij velen een meer intiemer omgang had verkregen waardoor de belangen van de dienst naar eis tot zijn recht kwamen.'

Mishandeling van marechaussees door dronken visschers

Op een gewonen zondag werd ik in de kazerne gewaarschuwd dat twee der manschappen door dronken vissers mishandeld werden. Ik begaf mij met een man, gewapend met karabijn onder de vechtende, onderwijl een onzer een

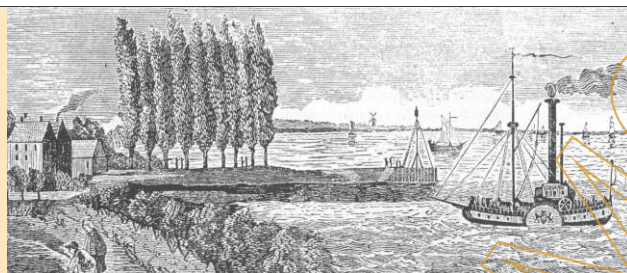
slag op het hoofd toegebracht werd, waardoor hij bewusteloos ter aarde viel. Aan enige goedgezinde burgers vroeg ik hulp ter voorkoming van verder verzet, nadat ik eerst ruimte met de karabijn had gemaakt. De grootste oproerkraai liet ik opbrengen in het opsluitinglokaal, dat met veel verzet gepaard ging. Enige weldenkende toeschouwers ontsloegen mij van het slepen van de voornaamste oproermaker en brachten hem, op mijn bevel slepende in het voor hem bestemde lokaal, in het kazernegebouw. Enige toeschouwers verkeerden in de mening, dat zijn hoofd onzichtbaar zijnde, in den strijd van het lichaam gescheiden was. Een klacht dat ik met mijn wapen enige rake slagen had toegebracht was hiervan het gevolg, doch ik was in mijn recht bevonden door het onderzoek. Een Amsterdamse spoorwegconducteur had zich in die zaak van die vechtersbazen geïnteresseerd en een klacht bij den Districtscommandant te Breda ingediend.

Een aangenaam transport met een gevangene

Dat de vissers te Moerdijk evenals op vele andere plaatsen vreemde eigenschappen bezitten, bleek ons op een zekere maandag. Een zekere visser Gommers had aanzegging ontvangen om enige hechtenisstraf wegens overtreding visserijwet in Breda te komen ondergaan zonder dat hij daaraan gehoor had gegeven. Als gevolg daarvan kreeg ik bevel die persoon te arresteren en naar Breda te doen brengen. Ik gelastte de manschappen op een vroege morgen, voordat hij ter visvangst ging, aan te houden, doch door het nemen van de vlucht op een vaartuig het welk de haven uitvoer, was hij niet bereikbaar. De volgende maandag hadden wij hem eindelijk te pakken gekregen en wel in zijn visserscostuum, met een oude militaire politiemuts op het hoofd en een paar veel te ruime houten klompen. De persoon was wat taille en lichaamsvorm betrof erg misvormd en in het oogvallend wegens scheven gang en een buitengewoon grote bult. Hoe

Zigeuners eind 19e eeuw

Stoomboot 1830 – 1890

Wapen Moerdijk

Marechaussee
te paard

hij nu verzocht en smeekte om zich voor het vertrek van een andere kleding te mogen verwisselen, wilde ik daaraan geen gevolg geven omreden hij ons te vergeefs had doen aanwenden hem te arresteren. Op het station Lage Zwaluwe van den trein naar Breda gebruik makende, viel hij onmiddellijk in de aandacht van een groot aantal reizigers, die allen hun schik en daarvan blijk gaven door hem hartelijk eenparig uit te lachen. Het mopperen lelijk ziende trachtten wij zo vlug mogelijk uit het gedrang te geraken. Bij aankomst te Breda ondervonden wij hetzelfde genoeg met hem. Hij viel aanstonds in het oog van een groot aantal toeschouwers, waarvan sommigen hem narieten: 'He bult, kromme, waar moet dat heen, op staatskosten uit logeeren?' Onze arrestant was woedend en zag zich zo snel mogelijk in de celwagen aan het oog van het publiek te onttrekken. Na zijn ontslag uit de gevangenis moest hij uit geldgebrek de reis te voet naar Moerdijk aanvangen, op zijn kousen met zijn onpassende klompen aan een touwtje op zijn rug. Hij verzekerde later in ernst nimmer meer ons te zullen ontlopen, wanneer hij nogmaals een straf ondergaan moest.

Opwekken van levensgeesten bij drenkelingen met goedgevolg

Tijdens een hevige storm uit het Noord Oosten bij strenge vorst was een vissersboot van beneden Willemstad komen opvaren naar de haven te Moerdijk. Tussen de vaart en de Moerdijsche haven was dat vaartuig overvuld geraakt waardoor de 4 opvarenden in groot levensgevaar verkeerden. Van de haven te Moerdijk werd die noodtoestand opgemerkt en begaven enige hunner ter redding naar dat in nood verkerende vaartuig. Met veel bovenmenselijke en groot gevaar bereikten zij het vaartuig en haalden de reeds als levenloze bemanning bij hun aan boord, waarmee zij eindelijk de haven konden bereiken. Vervolgens werden de vier geredden aan

den wal gebracht en in de stationswachtkamer ter neer gelegd. Van het voorval werd mij onmiddellijk kennis gegeven en begaf ik mij met al de manschappen ter plaatse. Wij bevonden drie ogenschijnlijk levenloze mensen en dat men met de vierde bezig waren volgens een nog oud gebruik te rollen over een ledige ton. Zulks belette ik onmiddellijk en gaf aan de voorschriften betreffende "de toepassing ademhaling" volgens het bekende voorschrift ook hier nauwkeurig op te volgen. Na lang geduldig werken gelukte het ons drie hunner bij te brengen en met de vierde, die over de ton gerolde, werd enigertijd vruchteloos doorgewerkt zonder hem te kunnen bijbrengen. De familieleden van de overledene gaven mij de schuld dat hun zoon was overleden. De geneeskundige Dr. Gutte van Lage Zwaluwe zulks vernemende, gaf daarna de familie te kennen, dat hij niet anders zou hebben gehandeld als ik had gedaan. Die verklaring bleek toen voor hun een troost te zijn geworden. Over die redding werd verder niet meer gesproken, zodat ik de vrijmoedigheid nam over deze redding door hun met levensgevaar verricht, ter kennis van de Regering te brengen. Later werd hun de Koninklijke onderscheiding wegens menslievend hulpbeloon met loffelijk getuigschrift aan hun uitgereikt.

Een transport zigeuners te Moerdijk gearriveerd

'Op een dag arriveerde te Moerdijk een groot gezelschap zigeuners met paarden en groten voorraden in hun bezit. Deze mensen werden voor den nacht onderdak gegeven en den volgende dag per stoomboot naar Rotterdam gedirigeerd. Dat gezelschap was een groot aantal dagen door de brigadecommandant te Rozendaal opgehouden in afwachting van antwoord van de regering waarheen die mensen moesten worden heen geleid. Toen er na lang wachten nog geen antwoord kwam liet de brigadecommandant ze vertrekken in de richting Oudenbosch, Zevenbergen, Moerdijk. De Brigadecommandant van beide brigades hielden zich schuil onder voorwendsel van afwezigheid en lieten den troep alzo ongemoeid vertrekken, omdat zij niet wisten wat er mee te doen'.

Met dank aan Pieter-Jan Pouluse. Bewerkt door wmr1 b.d.
H.A. Basten, archivaris van het Museum der Koninklijke Marechaussee te Buren.

Deze serie over de dienstperiode van Pieter-Jan Pouluse, waarin hij als marechaussee, brigadier en wachtmeester de maatschappij moest beschermen tegen bedelaars, visstropers, zigeuners, smokkelaars, dronken collega's, manschappen en dominees, wordt vervolgd.

'Het Korps Marechaussee te voet' (1890-1942)

ons onbekende en onbeminde stiefzusje

Deel 2

Terugblik:

In het vorig deel van dit artikel zagen we hoe Nederland pas in 1824 het beheer kreeg over Atjeh, gelegen op Sumatra; een woest en ontoegankelijk land van anderhalf keer Nederland. Vrijwel direct kreeg het Nederlands-Indisch bestuur te maken met de fanatieke Atjehers die zich schuldig maakten aan piraterij-aanvallen op de internationale scheepvaart en aan felle aanvallen op posities en stellingen van het Koninklijk Nederlands-Indisch Leger (KNIL). Tegenacties van dat KNIL verliepen moeizaam en tijdrovend en waren daardoor erg duur. Noodgedwongen sloot het bestuur een overeenkomst met de Atjehse avonturier Teukoe Oemar om op te treden tegen de eigen Atjehse opstandelingen in ruil voor... Toen zijn vrijwilligerslegioen later was uitgegroeid tot een flink leger en voorzien was van honderden moderne vuurwapens, liep Teukoe Oemar in 1896 over naar de rebellen.

20 april 1890: oprichting van het Korps Marechaussee te voet

Al enige tijd vóór het debacle met het Atjehse vrijwilligerslegioen van Teukoe Oemar, was in 1890 door de militair-gouverneur in Atjeh, generaal Van Teijn en zijn chef-staf, kapitein J.B. van Heutsz, het 'Korps Marechaussee te voet' opgericht. Het doel was om hiermee een aantal kleine, mobiele detachementen te vormen die de strijd konden aangaan met de Atjehers op hun eigen grondgebied en met hun eigen wapens. In feite was hiermee het concept van de contraguerrilla uitgevonden.

Het concept van deze anti-guerrilla-eenheden was overigens al bedacht door de Atjehse Officier van Justitie Mohammed Arif die als geen ander wist dat het traditioneel (en traag) optredende Nederlands-Indisch Leger geen partij was voor de snelle 'hit-en-run'-acties van de Atjehse rebellen.

'Het Korps Marechaussee van Atjeh en Onderhoorigheden' zou deel uitmaken van het leger maar als de toestand op Atjeh zodanig zou zijn verbeterd dat de uitoefening van de politietaak zou kunnen worden overgedragen aan het burgerlijk bestuur, dan zou dit Korps worden gereorganiseerd tot een korps gewapende politie.

noot van de redactie: hiermee wordt verklaard waarom voor het woord 'marechaussee' werd gekozen voor deze overduidelijke infanteriegevechtseenheid; deze Marechaussee was namelijk voorbestemd om onder toekomstig civiel bestuur tot politie-eenheid te worden omgevormd. Het Nederlands Instituut voor Militaire Historie vermoedt daarentegen dat de term 'marechaussee' werd gebruikt uit eufemistische redenen om het Korps 'neutraal' te kunnen beschrijven

De eerste commandant was kapitein der infanterie G.G.J. Notten die de nieuwe eenheid voortvarend wist te organiseren. Het Korps startte met één divisie twaalf brigades en elke brigade bestond uit achttien manschappen (later: twintig). In 1898 telde het Korps al vijf divisies met een omvang van twaalfhonderd manschappen.

De brigades hadden een multinationale samenstelling van Ambonezen en Javanen onder leiding van inheemse en Europese onderofficieren en Europese officieren. Het personeel werd gerekruteerd uit de beste KNIL-militairen. Grappig om te lezen dat de Europese manschappen de 'jannen' genoemd werden en de inlandse manschappen 'marosees'.

In de eenheden komen we nog meer vertrouwde begrippen tegen zoals de korte marechausseekarabijn en de klewang (aangevuld met de Atjehse kris, de reuntjong)

De eerste Divisie Marechaussee in 1892. Kap. Notten en Lt. Nolthenius met het administratief kader en alle brigadecommandanten.

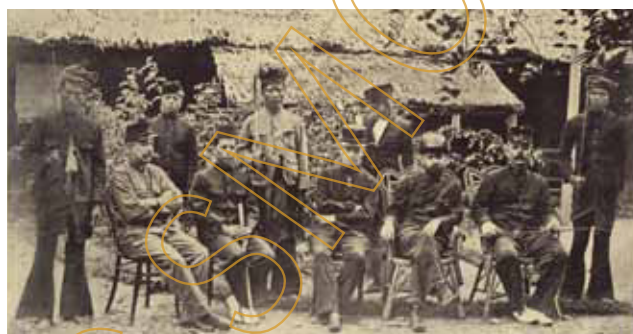
De klewang was het favoriete wapen waarmee men de vijand te lijf ging; gebruik van de karabijn zonder toestemming van de brigadecommandant werd zelfs bestraft. Kapitein Notten maakte van het Korps een echte elite-eenheid en besteedde veel tijd aan zware trainingen, wapenbeheersing, uithoudingsvermogen en gevechtstechnieken. Nieuw bij deze militaire eenheid was dat de troepen bij hun dagen- (en soms: weken) lange patrouilles hun eigen voorraden ('vivres') moesten dragen waardoor ze geheel self-supporting waren. Op de kraag werd een rood insigne gedragen dat de bijnaam 'bloedvingers' kreeg, wat veel zei over de reputatie die het korps snel zou gaan krijgen.

Op 1 oktober 1890 werd het Korps voor het eerst ingezet en werd haar reputatie al gevestigd maar de grootste gevechtswaarde kreeg het Korps Marechaussee toen in 1895 kapitein Jonkheer Graafland het commando overnam en nieuwe tactieken introduceerde in de strijd tegen de inheemse opstandelingen. Hij ging uit van een systeem van onophoudelijke, offensieve patrouilles en achtervolgingen tot in de dorpen van de opstandelingen. Kap Graafland trainde de al zeer ervaren troepen nog sterker op snelle acties en verrassingsaanvallen. Van de Atjehse verzetslieden werd de hinderlaagtactiek overgenomen en zo werd de Marechaussee een contraguerrilla eenheid. Deze tactieken werden pas mogelijk toen Marechaussee en andere legereenheden na het verraad van Teukoe Oemar in 1896 toestemming kregen om voortaan ook buiten de geconcentreerde linie te opereren. Onder commando van de voortvarende luitenant-kolonel van Heutsz traden Nederlands-Indische troepen stevig op tegen de eenheden van Teukoe Oemar waarbij de ingedeelde Marechaussee, aangevoerd door kapitein jhr. Graafland zich bijzonder onderscheidde.

Van Heutsz wordt daarna 'weg gepromoveerd' omdat hij voor de Nederlands-Indische regering iets te voortvarend is, maar keert in 1898 terug als gouverneur van Atjeh. Vanaf nu wordt de vijand overal teruggedrongen, waarin de Marechaussee een zeer werkzaam aandeel heeft en van Heutsz organiseert dan in 1904 een grote expeditie tegen de Atjehers in de verre binnenlanden van het Gajo- en Alasland.

De brigade Frank der 3e Divisie Marechaussee te Sigli (1908). Deze brigadecomdt. werd in 1909 gedecoreerd met de 3e kl. M.W.O.

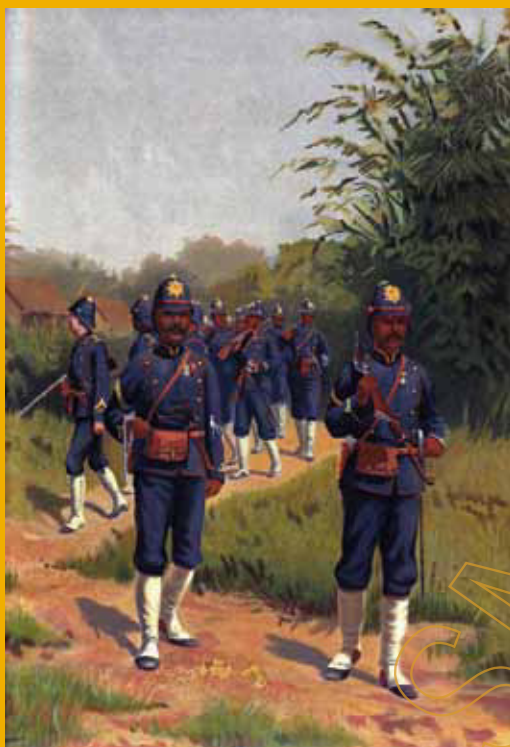
De bivakcommandant van Pantòn Ma'moe (Teunòm) met een van Pameu komenden gast; v.l.n.r. zittend: Lt. Schmidt, T. Radja Oesén (wd oeleëbalang van Teunòm), Lt. de Borst (bivakcommandant), Dr. Kloppenburg, Olt. Wunderink. Achter den bivakcommandant staat T. Peutoea Tjoet, zoon van T. Radja Moeda Si Dagang.

In totaal is de troepenmacht onder leiding van de luitenant-kolonel van Daalen 163 dagen onderweg en deze slaat de uitgebroken opstand doeltreffend neer en worden de laatste bolwerken van verzet veroverd. 'Doeltreffend' maar ook erg bloedig want er vallen 2902 doden onder de Atjehse bevolking waaronder 1159 kinderen! Er komt dan ook toememende kritiek op dit optreden van de 'pacifator van Atjeh' zoals militair-gouverneur van Heutsz zich graag laat noemen; gouverneur van Heutsz blijft op functie maar Ikol van Daalen wordt ontslagen.

De marechaussees te voet ontwikkelen zich tot gevreesde anti-guerrillastrijders dankzij hun buitengewone spoorzoekkwaliteiten, doorzettingsvermogen, geduld en hardnekkigheid waarmee zij soms wekenlang door het zeer ontoegankelijke terrein konden trekken: een zwaar bergland met hoge alang-alangvelden, snel stromende kali's en een tegenstander die elk natuurlijk obstakel tot een hinderlaag wist om te vormen. De Marechaussee beschikte ook over een goed functionerende inlichtingendienst onder leiding van kapitein H.J. Schmidt, die het moeilijke Atjehs sprak als een Atjeher. De gebleken geschiktheid was aanleiding tot uitbreiding van het Korps tot zes divisies al raakte hiermee de beoogde politietak geheel op de achtergrond en het Korps Marechaussee werd zondermeer het keurkorps van de Nederlands-Indische Infanterie.

Overige taken van de Marechaussee in Atjeh

De divisiecommandanten waren niet alleen militair com-

Afrika en later gebruikten de Engelse troepen op hun beurt deze methodes in hun strijd tijdens de opstanden in Maleisië na de 2e Wereldoorlog. Het paradepaardje van het KNIL kan zonder meer genoemd worden als voorloper van de huidige special forces als de commando's, Amerikaanse

mandant maar tegelijk ook civiel gezaghebber en als zodanig belast met het bestuur over een onderafdeling. De divisiecommandant (rang: kapitein) werd bijgestaan door luitenants als bivakcommandant en hun taak was de opsporing en achtervolging van kwaadwilligen in hun patrouillegebied ten einde de orde en rust in dit gebied te verzekeren. Daarnaast had de bivakcommandant te zorgen voor de registratie van de bevolking, de inning van belastingen, het toezicht op het wegnnet en toezicht op de hygiënische toestand van de bevolking. Daarnaast moest hij aanwezig zijn bij de zittingen van het landschapsgerecht (moesapat).

Marechaussee te voet als leerschool voor het KNIL en anderen

De zeer succesvolle tactieken van het Marechaussee Korps bleven niet onopgemerkt en het Koninklijk Nederlands-Indisch Leger nam deze tactieken snel over. Ook de marechausseekarabijn werd het standaardwapen voor alle KNIL-eenheden. De doctrines werden later vastgelegd in een officieel voorschrift: het 'Voorschrift voor de uitoefening van de Politiek-Politionele taak in het leger' (VPTL) en dit voorschrift bleef lang van kracht zelfs tot de politionele acties van 1947 – 1949. Ook de eigen acties van het KNIL werden intensief begeleid door eenheden van het Korps Marechaussee die als een soort 'vliegende colonnes' door de archipel zwierven. Met bewondering werd opgekeken naar de Marechaussee te voet die zondermeer als 'elite-eenheid' werd aangemerkt en die vele sterke militaire leiders voortbracht. Tussen 1904 en 1913 was vooral het Korps Marechaussee verantwoordelijk voor het met harde hand vestigen van het Nederlands gezag in Nederlands-Indië.

De tactieken werden rond de eeuwwisseling ook succesvol toegepast tegen de Engelsen tijdens de Boerenoorlog in Zuid-

Rangers en Navy Seals, de Britse SAS en speciale mariniers-eenheden.

In 1930 kreeg het Korps het Ridderkruis der Militaire Willemsoorde aan een eigen vaandel uitgereikt. Dit vaandel zou later de luitenant der Marechaussee L.C.G.F. Onvlee met gevaar voor eigen leven in Japanse gevangenschap uit handen van de vijand weten te houden.

Het vaandel maakt thans deel uit van de collectie in Museum Bronbeek.

1942: het einde van het Korps Marechaussee

Ook het Korps Marechaussee ontkwam niet aan de bezuinigingen van de overheid en toen in 1941 de oorlog met Japan uitbrak, was er een tekort aan tweehonderd manschappen en moest men noodgedwongen genoeg nemen met minder getraind en minder geschikt personeel en ook de grootte van de brigades werd teruggebracht van twintig naar vijftien man. Toch had dit weinig invloed op de gevechtskracht van de eenheden zelf. De training bleef even zwaar en het korps bleef goed geoefend in hun voornaamste taak, de guerrilla-oorlog. Tijdens de strijd tegen de Japanners werden de eenheden door heel Nederlands-Indië ingezet. Zelfs een speciaal detachement werd ingezet op Malakka onder Brits bevel maar zelfs deze elite-eenheden konden niet voorkomen dat Malakka en de hele Indische archipel in Japanse handen viel. Marechaussee-officieren die een leidende rol gespeeld hebben bij deze guerrilla zijn na hun gevangenneming door de Japanners onthoofd.

Met de val van Nederlands-Indië kwam een eind aan het Koninklijk Nederlands-Indisch Leger en daarmee tegelijk ook een einde aan het roemruchte Korps Marechaussee te voet. Haar tradities worden voortgezet door het Regiment van Heutsz.

Terugblik op feestelijke 53e Algemene SMC-Reünie

Bijna driehonderd begunstigers hadden op 17 oktober, al dan niet met partner, gevolg gegeven aan de uitnodiging deze feestelijk getinte 53e Algemene Reünie van de Stichting Marechaussee Contact bij te wonen in Partycentrum 'De Molen' in Harskamp. Feestelijk, omdat ook in SMC-verband het tweehonderd jaar bestaan van de Koninklijke Marechaussee werd gevierd.

Na een welkomstwoord van Roel Gras, voorzitter van de Reüniecommissie, opende voorzitter brigade-generaal b.d. Jack Vlaming de reünie met een toespraak. Hij sprak een woord van welkom uit aan alle aanwezigen en in het bijzonder aan de oud-bestuursleden, de standhouders van SMC, Museum, Stichting Veteraneninstituut, Fonds Sociale Zorg, MarechausseeNostalgie en de oudste aanwezige begunstiger, E.R.A. Geschiere (1918).

Hij vervolgde: 'Fijn dat we ook dit jaar weer met zo velen aanwezig zijn. Tegelijkertijd missen we ook enkele trouwe bezoekers omdat zij door ziekte of leeftijd niet kunnen komen. Ook zijn ons in het laatste jaar veel collega's en vrienden ontvallen. Ik verzoek u hen staande te herdenken'. Na het in acht nemen van een minuut stilte vervolgde de voorzitter zijn toespraak.

Positie van het Wapen

'In het achter ons liggende jaar is het tweehonderdjarig bestaan van het Wapen op diverse momenten herdacht en gevierd. Wij waren als bestuur daar vaak bij aanwezig, op sommige momenten waren ook veel begunstigers voor een dergelijke bijeenkomst uitgenodigd.' aldus Vlaming. Hij vervolgde: 'De maand oktober kende een paar hoogtepunten. Op 16 oktober werd door Zijne Majesteit Koning Willem Alexander op het Binnenhof aan de KMar een nieuwe standaard uitgereikt. Een zeer gedenkwaardige plechtigheid. Op onze website hebben we daar ruim aandacht aan besteed. Op 24 oktober hebben we de Wapendag mogen vieren in de gebouwen van Het Loo. We zijn daar vereerd met het bezoek van onze Schutsvrouw, H.K.H. Prinses Beatrix. Zij

heeft een deel van het middagprogramma bijgewoond. De Commandant van het Wapen heeft die middag het eerste exemplaar van het jubileumboek overhandigd aan onze Schutsvrouw.'

Toestand Stichting

'Wij kunnen als Stichting weer terugzien op een goed jaar. De door de reüniecommissie georganiseerde evenementen zijn goed bezocht. De website benutten wij om u dagelijks te voorzien van informatie over onze stichting en ons Wapen. Per maand bezoeken ruim vijfduizend personen een of meer keer onze website; gemiddeld zo'n elf- à twaalfduizend bezoeken per maand. Daarnaast proberen wij met de wekelijkse nieuwsbrief in een behoefte te voorzien. Er wordt goed naar gekeken. Op dit ogenblik hebben wij daarvoor twaalfhonderdvijftig abonnees. Tenslotte ons blad. Het is een van de weinige periodieken die nog op papier wordt uitgegeven. Marechaussee Contact voorziet zeker in een behoefte. We krijgen als redactie regelmatig positieve reacties'. Vlaming spreekt zijn dank uit aan de redactieleden.

Toestand museum

Vlaming: 'Met ons museum gaat het ook goed. Er wordt

goed invulling gegeven aan de status van Marechaussee Meeting Point. Wekelijks zijn er in Buren vergaderingen, bijeenkomsten of reünies. Fijn dat we ook op deze wijze de band met ons Wapen en haar (oud-)leden kunnen verstevigen. Op 1 november zullen we een nevenvestiging worden van de Stichting Defensie Musea. Voor u als bezoeker en trouwe achterban zal er niets veranderen. Het museum en de collectie blijft in Buren'.

Vervolgens geeft Vlaming een toelichting op het verschenen gedenkboek 'Een krachtig instrument', uitgegeven ter gelegenheid van het tweehonderdjarig bestaan van de KMar. Alle begunstigers zullen dit fraaie, 272 pagina's tellende boek gratis ontvangen.

Na mededelingen van huishoudelijke aard door Roel Gras kwamen de gesprekken over vroeger weer op gang. Tijdens de koffie, maar vooral tijdens de borrel, kwamen herinneringen en sterke verhalen (weer) boven water, al dan niet ondersteund met fotoalbums. Oud-beroepscollega's en oud-dienstplichtigen die elkaar uit het oog hadden verloren door overplaatsingen, dienstverlating of afzwaaien, zagen elkaar - soms pas na jaren - weer. Het was bovendien goed enkele nieuwe gezichten te zien. De sfeer was als vanouds. Het was te merken dat leden en oud-leden van het Wapen de behoefte hebben om minstens één maal per jaar bij elkaar te zijn om de vriendschapsbanden te hernieuwen, getuige ook de grote belangstelling voor dit jaarlijkse evenement.

Tegen het einde van het ochtendprogramma verraste Commandant Koninklijke Marechaussee, luitenant-generaal Hans

Leijtens, de reünie met een onverwacht bezoek. Ondanks zijn drukke programma had hij toch de tijd gevonden om de reünisten te bezoeken en hen vervolgens toe te spreken. 'U, als oudgedienden bent de ambassadeurs van de Koninklijke Marechaussee', aldus Leijtens, die nog even in ons midden bleef om met diverse aanwezigen een praatje te maken.

Na het nuttigen van een voortreffelijke Nederlandse stampotmaaltijd volgde het middagprogramma, dat onder andere bestond uit een presentatie over het KMarprogramma 'Informatie Gestuurd Optreden (IGO)' door kolonel KMar M.M.L.A. Hendricks, programmadirecteur. Zijn betoog was een interessante uiteenzetting over de toekomstige wijze van optreden van de Marechaussee; een programma dat in 2017 zijn beslag moet krijgen, waarin dan een Landelijk Tactisch Commando op de locatie Soesterberg zal functioneren en de districtsstaven zijn verdwenen.

De aanwezige stands van het Marechausseemuseum, het Fonds Sociale Zorg, van MarechausseeNostalgie, van de veteranen en van de SMC hadden over belangstelling niet te klagen.

Aan alle gezelligheid komt een einde en zo werd deze 53e Reünie omstreeks 16.30 uur besloten. Met het fraaie gedenkboek en een calculator in luxe etui als aandenken vertrokken de reünisten huiswaarts. Zeker met deze fraaie geschenken kan het 'Eens marechaussee, altijd marechaussee'-gevoel er weer en jaartje tegen.

Jaarlijkse herdenking bij het Keienmonument aan de Sportlaan te Apeldoorn

Vrijdag 28 november vond bij het Keienmonument -gelegen vlak naast de Koning Willem III kazerne- de jaarlijkse herdenking plaats van vijftien verzetsstrijders en een Amerikaanse piloot die op die plek in de Tweede Wereldoorlog door de bezetter om het leven zijn gebracht.

Het OTCKMar is verantwoordelijk voor de organisatie van de herdenking. Zoals gebruikelijk zorgde het Trompetterkorps Koninklijke Marechaussee voor een stemmige muzikale omlijsting.

Familieleden en bekenden van de omgekomenen, leden uit het voormalig verzet, een deputatie van de politieacademie, een detachement marechaussees in opleiding en een afvaar-

diging van het Operationeel Ondersteuningscommando Land hadden zich bij het monument verzameld. Ceremoniemeester bij deze plechtigheid was wmr1 Joyce Nijnatten.

Plaatsvervangend Commandant OTCKMar, luitenant-kolonel Jaap van Duijvenbode stond in zijn toespraak stil bij de offers die de verzetsmensen hebben gebracht en hij trok hun strijd voor vrijheid en rechtvaardigheid door naar de opleiding van de toekomstige marechaussees die ook pal staan voor een veilige en rechtvaardige maatschappij. Alle omgekomenen werden door van Duijvenbode beschreven en hij ging in op de rol die de mannen voor de vrijheid van ons land hebben betekend.

Het monument is geadopteerd door de PC basisschool De Wegwijzer uit Apeldoorn en voor de leerlingen van groep acht is er bij de herdenking een speciale rol weggelegd. Twee mooie gedichten werden door de kinderen voorgelezen. Kransen werden gelegd door de plaatsvervangend Com-

mandant OTCKMar voornoemd, de locoburgemeester van Apeldoorn de heer D. Sziesso, plaatsvervangend commandant Operationeel Ondersteuningscommando Land, luitenant-kolonel Robert van Zanten, een afgevaardigde van de politieacademie, leden van het voormalig verzet en de vereniging Oud Apeldoorn. Nadat de leerlingen van groep acht de adoptie van het monument officieel hadden overgedragen aan de leerlingen van groep zeven die volgend jaar als groep acht hun school zullen vertegenwoordigen, legden alle kinderen bloemen bij het monument.

Na de plechtigheid werd de genodigden een lunch aangeboden, gevolgd door een bezichtiging van cellencomplex in gebouw 6. SMC was vertegenwoordigd door de bestuursleden Pier Scholte en Roel Bouwman.

De vestiging Buren

Om de lezers van Marechaussee Contact duidelijkheid te verschaffen over de recente ontwikkelingen met betrekking tot het Marechausseemuseum heeft de redactie haar mederedacteur, tevens museumdirecteur, Jack Vlaming gevraagd alles nog eens op een rijtje te zetten. Onderstaand zijn bericht.

In 2006 is door het Kabinet besloten de militaire musea op afstand van defensie te plaatsen en onder te brengen in een aparte stichting. SMC heeft toen samen met andere aan de KMar verbonden stichtingen in september 2006 Kamervragen gesteld, deze vragen zijn in december van dat jaar beantwoord. Ik heb bij die antwoorden kanttekeningen geplaatst (zie voor details de rubriek Bestuursmededelingen op de SMC-website).

Na een uitvoerige en jarenlange discussie is medio dit jaar dan uiteindelijk toch nog de Stichting Defensie Musea (SDM) opgericht. Vanaf 1 oktober 2014 maakt ook ons museum (met uitzondering van het archief) deel uit van deze stichting. We heten sindsdien formeel 'vestiging Buren van de Stichting Defensie Musea'. Naar onze omgeving en bezoekers blijven we echter de naam Marechausseemuseum hanteren. De andere vestigingen van de SDM zijn het Nationaal Militair Museum te Soesterberg, het Marinemuseum te Den Helder en het Mariniersmuseum te Rotterdam.

Mede door de SMC gestelde Kamervragen en de, op die vragen gekregen, antwoorden blijkt heel duidelijk dat wij ons destijds grote zorgen maakten over het voortbestaan van ons museum. Jarenlang heeft de Stichting Museum KMar (SMK) niet willen meewerken aan de door defensie opgestelde plannen. Na intens overleg en onder grote druk heeft het bestuur van de SMK in februari 2012 een bruikleenovereenkomst ondertekend. Deze bruikleenovereenkomst kunt u via de website van het museum inzien (tabblad 'steunende instellingen', rubriek SDM).

Vanaf 1 oktober geeft ons museum dus invulling aan deze bruikleenovereenkomst. De collectie en boeken van de SMK is in bruikleen overgedragen aan defensie en defensie heeft

deze goederen op haar beurt in beheer gegeven aan de SDM. Voor u als bezoeker verandert er niets. Alle artikelen blijven in Buren. Door echter zo te handelen, toont ons museum aan dat ze echt wil samenwerken en blijven ze in aanmerking komen voor subsidie. Het alternatief, alleen doorgaan met de gelden van de Stichting Van Houten, is (vooralsnog) daarmee terzijde geschoven. Overigens is de samenwerking thans zodanig goed dat naar verwachting een eventueel uittreden uit de SDM ook niet meer aan de orde zal zijn.

In de tweede alinea is al aangegeven, dat het archief niet in bruikleen is gegeven. Mede gelet op de gevoeligheid van de beschikbare informatie en het belang van het archief voor de KMar is er voor gekozen het archief, ook na 1 oktober van dit jaar, aan te laten sturen door de SMK. Daarmee doet het museumteam recht aan de intentie die de vele schenkers van documenten met hun schenking hebben gehad en waarborgen ze dat personen uitsluitend met instemming van het bestuur van SMK toegang krijgen tot het archief.

De nieuwe standaard

Koning Willem-Alexander reikte donderdag 16 oktober op het Binnenhof in Den Haag een nieuwe Standaard uit aan luitenant-generaal dr. Hans Leijters, commandant van de Koninklijke Marechaussee. Na veertig jaar wordt de Standaard van de Koninklijke Marechaussee (KMar) vervangen, in het jaar waarin de KMar tevens haar 200 jarig bestaan viert.

Trouw, eenheid en eergevoel, daar staan vaandels en standaarden voor. Het vaandel, de bereden wapens hanteren de standaard die een kortere stok heeft, is het belangrijkste symbool van een eenheid of krijgsmachtdeel. Militairen die in dienst treden bij een vaandel- of standaardvoerende eenheid leggen na hun aanstelling de eed of belofte af op het vaandel of de standaard. Een vaandel dat de vorst toekent en uitreikt, is een blijvend symbool van de binding van de eenheid met het Huis van Oranje en van de saamhorigheid van allen die bij de eenheid dienen of gediend hebben. Vaandels en standaarden zijn tegenwoordig met veel ceremonieel omgeven. Van oorsprong zijn het echter veldtekens, die eenheden meevoerden op het slagveld. Het vroegste bewijs voor het gebruik hiervan vinden we in het graf van de Egyptische koning Narmer. Zijn troepen voerden al rond 3000 voor Christus lange stokken met dierenafbeeldingen met zich mee als ze ten strijde trokken. Bekender zijn de standaarden van de Romeinse legioenen. De diersymbolen op deze vexilla waren enerzijds een bron van bezieling en trots, anderzijds dienden ze ook een tactisch doel. Legeraanvoerders konden hun troepen zo makkelijker identificeren en dus ook beter aansturen. In de nadagen van het Romeinse Rijk groeide het gebruik van vlaggen en vaandels op het slagveld aanzienlijk. In de tijd van het Staatse leger, de strijdmacht van de Republiek der Verenigde Nederlanden, fungeerden vaandels en standaarden als oriëntatiepunt in het strijdgewoel. De

Z.M. de Koning tijdens zijn toespraak. Op de achtergrond staat links de officiële standaarddrager OTCKmar adjudant T. Betting, die een dag na de ceremonie met Functioneel Leeftijdsontslag gaat. Naast hem staat zijn opvolger adjudant J. van den Bosch.

vaandrigs en kornetten hadden tot taak deze in handen te houden en tot het uiterste te verdedigen. Elke compagnie voetvolk en ruitery had destijds dus ook een eigen vaandel of ruitervaan (standaard). Later bracht men dit aantal terug. Onder het Koninkrijk der Nederlanden ontbraken ze aanvankelijk zelfs helemaal. De eenheden opereerden toen alleen met zogenaamde richtvlaggen, die uitsluitend bedoeld waren voor gebruik op het slagveld.

Vanaf 1820 kende koning Willem I vaandels en standaarden toe aan de eigen eenheden. Het model uit die tijd is tot op de dag van vandaag in gebruik.

Op 29 oktober 1931 kreeg de Koninklijke Marechaussee uit handen van koningin Wilhelmina de Standaard uitgereikt. Op dit doek stond als tekst 'Wapen der Koninklijke Marechaussee'. In 1974 was het nodig het zijden doek vanwege slijtage te vervangen. Het eerste exemplaar heeft een ereplaats in het museum gekregen en kan daar worden bezichtigd. In 1998 werd de Koninklijke Marechaussee een zelfstandig krijgsmachtdeel. Net als in 1974 was het dit jaar door slijtage nodig het doek te vernieuwen. Door de nieuwe status van de KMar kon nu echter niet meer worden volstaan met het alleen vernieuwen. Mede om die reden is besloten onze Koning te vragen de KMar een nieuwe Standaard met daarop Zijn monogram uit te reiken. Dit verzoek is goedgekeurd, op 16 oktober werd uitvoering aan Zijn besluit gegeven.

Recensie van het jubileumboek

In november ontvingen alle SMC-begunstigers het jubileumboek 'Een Krachtig Instrument'. Zoals het een goed tijdschrift betaamt heeft Jack Vlaming, namens de SMC-redactie, het boek goed gelezen en komt tot onderstaande recensie.

Het boek

Door dit boek krijgt de lezer een goede indruk van de geschiedenis van de Koninklijke Marechaussee. Tot nu toe konden we de geschiedenis met name terugvinden in het in de jaren zestig van de vorige eeuw door generaal-majoor b.d. mr. W. van den Hoek geschreven boek, later aangevuld door kolonel b.d. A.J. Weekenstroo. Naast dit boek en de, door bijvoorbeeld Arie van Veen en Harry Poels geschreven boeken, is de geschiedenis ook beschreven in de vele brochures die de Stichting Vrienden van het Museum het licht deed zien. Met het nu uitgegeven boek is de geschiedenis van tweehonderd jaar zeer overzichtelijk en compact toegankelijk gemaakt. De woelige jaren zestig, zeventig en tachtig van de vorige eeuw komen ruim aan bod, zo ook de ontwikkelingen in de jaren negentig en later (zoals MTV, Grensbewaking, reorganisaties, uitzendingen en dergelijke.) De vele, via layars toegankelijk gemaakte, films geven nog eens een extra verdieping. Kortom: het NIMH (Nederlands Instituut voor Militaire Historie) heeft een boek geschreven dat op de boekenplank van een wapenbroeder of -zuster (van welke 'bloedgroep' dan ook) zeker niet mag ontbreken.

Enkele kritische noten

Natuurlijk zijn er ook punten van kritiek. In een boek van deze omvang kan niet alles worden behandeld, de schrijvers hebben keuzes moeten maken. Zo is er bijvoorbeeld weinig geschreven over onze inzet in Suriname. Voor zover nu bekend bij de redactie, zou er echter nog sprake kunnen zijn van twee meer wetenschappelijke boeken. Een zou gaan over de periode 1945 tot 1989, de ander over de periode 1990 tot heden. We zullen u daarom trent op de hoogte houden.

De schrijvers hebben er voor gekozen om, zo enigszins mogelijk, personen te interviewen. Enerzijds maakt dat het boek meer toegankelijk, anderzijds bepaalt de keuze van wie wel en niet aan het woord komen ook of voor een bepaald deel van de geschiedenis de juiste balans is of wordt gevonden. Bij het beschrijven van de inzet in het voormalig Nederlands-Indië wordt aan het eind gewag gemaakt van de aldaar zestig gesneuvelden van het Korps Militaire Politie/ KMar. Onvermeld is dat daarmee, gelet op de sterkte van het KMP/KMar en het totaal van

gesneuvelden / omgekomen militairen (6229), dit korps een relatief hoog percentage aan verliezen te betreuren had.

Een kanttekening wil ik ook maken bij de tekst die aan de zuiveringen na de Tweede Wereldoorlog is gewijd (pagina's 87 t/m 89). De schrijvers vermelden allerlei percentages. De KMar is na de oorlog geheel gezuiverd, dat leidde tot een zeventigtal ontslagen. Bij de politie is men genooddaakt geweest met de zuiveringen te stoppen, er zouden daardoor anders te veel ontslagen vallen. Het gevolg is dat er tot ver in de jaren tachtig van de vorige eeuw spanningen waren in de korpsen tussen pro- en anti-Duits gezindten. De in het boek genoemde aantallen zijn dan ook zeer betrekkelijk.

Besluit

Maar nogmaals: het is een mooi boek geworden, een boek dat voor een ieder die geïnteresseerd is in de Koninklijke Marechaussee en de politie de moeite van het lezen waard is!

Nieuwe begunstigers

D. Angerman
Dpl 67-5

P. Benard
Dpl 61-2

G. Boender
Ber 67-4

C.R. Brakband
Ber 94-1

L. de Boer
Ber 62-6

A. van den Bout
Ber KMA 1985
AFGHANISTAN
NTM-A

A.A.G. Buitendijk
Dpl 90-5

H. Ehling
Ber 75-1
SFOR

A.Geskus
Ber 73-5
UNAVEM

B. Grevers
Ber 75-3

L. Halfwerk
Dpl 68-3

M. Heijdemann
Ber 93-6

H.A. Hoogstraten
Ber 66-4

J.L. Hovens
Ber KIM 1974
MAPE

J. Hulzebos
Dpl 76-5

A.A.C. Klaauw
Ber 78-6

J.K. Klaver
Dpl 63-5

J.J.C. Klep
Dpl 69-4

J. van Kuik
Ber 77-4
MFO; UNAVEM; UNIFIL
UNIPTF; UNTAG

M.V. Lambooi
Dpl 86-6

K.H. van der Linden
BBT 06-3

A.D. van der List-Spronk
Burgerambtenaar
G. Louwerse
Dpl 80-2

J.H. Muès
Ber 64-4

H. Por
Dpl 54-2

J.C.G. Rijdsdijk
Dpl 85-5

P. Ruitenbergh
Ber 71-5

M.J. van Ruitenburg
Ber 79-2

P.G. Schaftenaar
Dpl 53-1

H.Th. Schraa
Ber 88-3

M.J. Schriek
Ber 66-4

S. Schrijver
KVV 91-5

G. Snijder
KVV 91-6

L. Speijers
Dpl 74-2
Ber 75-5
ENDURING FREEDOM

R.H.W. Spekhorst
Ber 10-11

S.J.J.J. Splint
Ber 73-5

M.C.J. Splinter
Burgerambtenaar

M.H. Thomassen
Ber 67-3

A.J. Versfelt
Dpl 80-5
Ber 81-2

A.J.I. Visser
Ber '50

A. Vonck
Ber 69-6

H.G. ten Voorde
Ber 73-1
TASKFORCE MOSTAR
UNIFIL; UNTAG

J. Vos
Ber 73-5
UNIPTF

T.J. van Woerden
Ber 74-5

Overleden

S.M. Bierkens
Geboren 9 augustus 1934
Overleden 4 november 2014
Dpl 54-4

S.L. Blesgraaf
Geboren 19 mei 1935
Overleden 3 november 2014
Dpl 55-2

P. Bijl
Geboren 20 mei 1933
Overleden 30 augustus 2014
Dpl 53-1

A.G.J. Boender
Geboren 1 september 1943
Overleden 23 oktober 2014
Ber 63-1; DENY FLIGHT

A. Dijkstra
Geboren 27 februari 1925
Overleden 5 september 2014
Ber 46-52

F.A. Gerritsen
Geboren 25 november 1938
Overleden 10 juli 2014
Dpl 58-3

J. Hamersma
Geboren 7 maart 1943
Overleden 24 september 2014
Dpl 63-2

G. Hardeveld
Geboren 3 september 1928
Overleden 21 oktober 2014
Dpl ; Ned-Indië; 412BI; 6GRPI;
2 MPIII
Ber 50-84

J.P. Kleinlugtenbelt
Geboren 25 september 1935
Overleden 11 november 2014
Dpl 55-4

E. van Kooten
Geboren 26 augustus 1934
Overleden 25 oktober 2014
Dpl 54-3

P.G. Peters
Geboren 10 juni 1926
Overleden 19 juli 2013
Dpl 3 DMC; Ned. Indië; 3MPIII

J. Rensen
Geboren 23 juli 1928
Overleden 3 april 2014
Dpl 434BI; 7GRPI;
Ned. Indië; 1 MPI; 1 MPIII

A.J.M. Verstraten
Geboren 8 juni 1950
Overleden 18 oktober 2014
Dpl 70-5

P. Verweel
Geboren 9 oktober 1929
Datum overlijden niet bekend
Dpl 421BI; 6GRJ;
Ned. Indië; MPIV

G. van Vleuten
Geboren 24 februari 1936
Overleden 6 oktober 2013
Dpl 56-2; 4 DMC

H. Wielheesen
Geboren 12 maart 1944
Overleden 3 september 2014
Dpl 63-2; Ber 63-2

J.G. Willemse
Geboren 7 april 1929
Overleden 19 september 2014
Dpl 43 RVA; Ned. Indië; 4 MPI

Aanvulling MC 5-2014
J. van Dijk
Geboren 11 augustus 1917
Overleden 7 juli 2014
Korps Politietroepen
NBS; Ber 46-73

A. van der Lely
Geboren 16 december 1921
Overleden 23 augustus 2014
Ber 46-2

Bestuur en redactie van de
Stichting Marechaussee
Contact betuigen de
nabestaanden hun
medeleven en wensen
hen sterkte toe.

Stichting Marechaussee Contact

Marechaussee Contact (MC) verschijnt zes maal per jaar en wordt verstrekt aan begunstigers van de Stichting Marechaussee Contact.

Nieuwe abonnees dienen zich derhalve eerst aan te melden als begunstiger. Hoewel uiterste zorg is besteed aan MC, aanvaardt noch de redactie, noch de stichting enige aansprakelijkheid voor eventuele fouten en/of onvolkomenheden in het blad.

Voorzitter

J. Vlaming
e-mail: vlamingj@gmail.com

Vice-voorzitter

G.N. Roes
e-mail: gerard.roes@planet.nl

Secretaris SMC

P. Scholte
Postbus 125
7590 AC Denekamp
Tel. 0049 594 1999099
e-mail: scholte.p@gmail.com
Tevens adres voor overlijdensberichten
SMC-begunstigers

Penningmeester

E. Bouwman
tel: 071 - 5416060
email: e.bouwman@ziggo.nl
algemene bankrekening:
IBAN: NL82 INGB 0003 9121 06
BIC: INGNL2A
Bankrekening SMC-artikelen
IBAN: NL34 INGB 0000 9164 46
BIC: INGNL2A

Aanmeldingen, adresmutaties en werving

C. de Boom
Johan Frisplein 23
8071 LX Nunspeet
Tel. 0341-257129
e-mail: c.dboom@chello.nl

Administratie begunstigerbijdragen

P. van Sprang
Tel. 0252-674279
e-mail: begunstigersbijdragen@marechausseecontact.nl
Bankrekening 3912106 t.n.v. SMC te Nieuw Vennepe
IBAN: NL82 INGB 0003 9121 06
BIC: INGBNL2A

Reünievereniging Marechaussee Contact (RVMC)

R. Gras
Walstro 33
1273 BH Huizen
Tel. 035-5258313
e-mail: roelgras@hetnet.nl

Veteranen

F. H.C. Meijer
Tel. 0341-417087
e-mail: frans.meijer@kpnmail.nl

Indiërubriek

Zie adres aldaar

Redactie

J. Vlaming, R. Bouwman, F.H.C. Meijer, W.A. Geense, E.C.G. Boom, M.N.M. Broekhuizen-Klijnhout, E.A.W. Damen

Redactieadres

Weeshuiswal 9
4116 BR Buren
Tel. 0344-571256
e-mail: redactiemc@gmail.com

Webmaster SMC

R. Bouwman
e-mail: roelbouw@gmail.com

www.marechausseecontact.nl

Stichting Marechaussee Contact

De Stichting Marechaussee Contact (SMC) is een ideële stichting zonder winst-oogmerk, op 24 oktober 1977 opgericht in Buren en gevestigd op het adres Weeshuiswal 9, 4116 BR, Buren (Gelderland).

SMC is aangesloten bij het Veteranen Platform en onderhoudt nauwe banden met o.m. het Wapen der Koninklijke Marechaussee, het Veteranen Instituut en het Museum der Koninklijke Marechaussee.

De Koninklijke Marechaussee is een militaire politieorganisatie waarin in het verleden het Korps Politietroepen en het Korps Militaire Politie in Nederlands-Indië zijn opgegaan.

Zowel beroeps- als dienstplichtig personeel, dat gediend heeft of dient bij het Wapen en/of bovengenoemde korpsen, wordt van harte uitgenodigd zich aan te melden als begunstiger van SMC.

Reünievereniging Marechaussee Contact (RVMC)

In het kader van de Raamregeling Reüniefaciliteiten (Ministerie van Defensie 2010) is in 2013, onder de paraplu van de Stichting Marechaussee Contact, een reünievereniging opgericht. Post-actieve marechaussees en KMar-veteranen kunnen lid van deze vereniging zijn. Achtergrond van deze oprichting is dat dit de enige manier is om aanspraak te kunnen maken op formele faciliteiten ten behoeve van het organiseren van een reünie. Voor het overige conformeert RVMC zich volledig aan de doelen die SMC nastreeft. SMC-begunstigers die post-actief dan wel veteraan van het Wapen zijn, worden verzocht zich aan te melden als lid van de vereniging RVMC, hieraan zijn geen kosten verbonden.

Doelen

SMC heeft tot doel het onderhouden of vernieuwen van vriendschappelijke banden tussen hen die in het heden of verleden als militair of burger werkzaam waren of zijn bij de Koninklijke Marechaussee, Korps Militaire Politie/Koninklijke Marechaussee en Korps Politietroepen. Tevens draagt SMC ertoe bij dat belangstelling voor en betrokkenheid met het Wapen der Koninklijke Marechaussee en de nauw daarbij betrokken instellingen levendig wordt gehouden. SMC wordt bij het realiseren van haar doelen ondersteund door enkele duizenden begunstigers.

Hoe?

SMC tracht haar doel onder meer te realiseren door het:

- organiseren van contactbijeenkomsten, excursies en reünies
- deelnemen aan herdenkingen
- tonen van onderling medeleven bij 'lief en leed'-gebeurtenissen
- aandacht schenken aan hoogtijdagen van het Wapen
- uitgeven van 'Marechaussee Contact'
- informeren via de website www.marechausseecontact.nl
- verzenden van een wekelijkse nieuwsbrief
- ondersteunen van de veteranenzorg binnen de Koninklijke Marechaussee
- beantwoorden van specifieke vragen
- geven van voorlichting

